

Kontakten

Ericsson
LM

Nr 4

1953

LM-ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund, tel. 453
Red.-sekr.: Sten Stomberg, tel. 457

Redaktionskommitté:

Bengt Barkland, Us, tel. 1464
Sten Tiberg, VA, tel. 613
Niils Fredriksson, VI 19, tel. 1319
Olle Svensson, VI 19, tel. 287

Lokalredaktörer:

K-R Staf, Ermi, tel. 83; E Hellström, Sieverts Kabelverk, tel. 319; B Westerland, SER, tel. 344; S von Melsted SRA tel. 211; M Steiner, Kabelverket, Älvsjö, tel. 31; B Larsson, Alpha, tel. 23; A Hofström SIB, P Nyhult, Rifa, tel. 109; C G Löfgren, FÖB; E Wandel, GR; S Jönsson, Katrineholm; U Erling, Söderhamn; Å Bergman, Karlskrona.

Omslagsbild:

Sjunde LM-dagen på Skansen samlade nära 30 000 besökare. Vid öppningshögtidigheterna var hela Solliden-terrassen full av folk.

Ur innehållet:

	Sida
Helge Ericson in memoriam	63
Eftermälen	64
Jordfästningen	65
Sverige fortfarande telefontvå	66
Århus 32 000 linjer i drift	67
Natur och kultur på Rockelstad	68
Medan hjulen stod stilla	69
LM-dagen på Skansen	70
240 år med SRA	72
Sitt rätt — sitt nått	73
Telefonnytt från Brasilien	75
600 med Sieverts extratåg	75
Nya LM-anläggningar i Colombia	76
Telefonstationsinvigning i Chile	77
Rekordpoäng vid concernmästerskapet i skytte	78
LME besegrade Sandviken i fri idrott	79
Examen vid lärlingsskolan	79
Nytt användningsområde för elstängsel	80

Tellusverkstaden

De fabrikslokaler som LM Ericsson övertog av AB Gentele & Co vid Tellusborgsvägen 73—75 i Midsommarkransen och som inrymmer transmissionsavdelningens planering och tillverkning kommer i fortsättningen att benämnas Tellusverkstaden.

LM automatiserar flera svenska städer

När L M Ericsson för någon tid sedan fick beställning från telegrafverket på utökning av Storängens automatstation i Stockholm med 1 000 nummer passerades en milstolpe. I och med denna order har nämligen svenska telegrafverket beställt stationsutrustning för över 1 miljon nummer enligt L M Ericssons 500-väljarsystem för publika centraler. Den

första publika stationen i Sverige enligt detta system var Norra Vasa i Stockholm, som levererades 1923.

Nya beställningar på automatstationer i Göteborg har också erhållits från telegrafverket, nämligen V:a Frölunda på 9 500 nummer och Kortedala på 6 000 nummer samt på telefonstationer i Halmstad och Nässjö på 13 000 resp. 4 000 nummer, alla med 500-väljare.

I början av juni sattes en ny automatstation i Jönköping för 13 000 nummer i drift. Som ett kuriosum kan nämnas, att för stationsutrustningen gått åt 95 km stationskabel med en sammanlagd trådlängd av 5 210 km.

På försommaren sattes en ny automatisk telefonstation i Ängelholm för 3 500 nummer i drift. Stationen är utrustad med L M Ericssons automatiska 500-linjers väljare. Invigningen ägde rum i närvaro av bl. a. generaldirektör Håkan Sterky från Kungl. Telegrafverket. Telefonstationen är inrymd i det nybyggda Telehuset, som har ett dominerande läge vid stadens genomfartsgata och speglar sin vackra fasad i den förbiflytande Rönneån. Samtidigt automatiserades en del närliggande landsväxlar och härmed är den första utbyggnaden av Ängelholms-området, som omfattar 13 stationer, avslutad. Samtalen inom detta område och med abonnenterna i Hälsingborgs- och Klippan-områdena kopplas nu automatiskt, utan hjälp av telefonist.

Telefonstationer som satts i drift

Under sista månaderna har runt om i världen satts i drift ett flertal telefonstationer som levererats av LM Ericsson. I Sydamerika har anläggningar om tillsammans ca 11 000 linjer tagits i bruk. De två brasilianska städerna Ribeirão Preto och Pelotas har fått sina stationer färdiga. I Ribeirão Preto har installerats 2 500 linjer och i Pelotas 5 000. Den argentinska stationen Concepcion del Uruguay, som LM Ericsson tidigare byggt har utökats med 500 linjer och i Colombia har stationen Pasto på 1 500 linjer blivit färdig. I Venezuela har Valera på 600 linjer invigts den 11 juli. På Färöarna har en telefonstation i Torshavn på 1 500 linjer satts i drift. I Turkiet har stationen i staden Kayseri på 1 000 linjer tagits i bruk och i Indonesien öppnades stationen Gambir på 1 000 linjer den 1 juli. Samtliga stationer är utrustade med LM Ericssons automatiska telefonsystem med 500 linjers väljare.

Manuskript

till nästa nummer av KONTAKTEN
bör vara redaktionen tillhanda senast 25 sept.

Landsautomatisering i Italien

De båda italienska städerna Verona och Legnago i norra Po-dalen som är utrustade med LM Ericssons automatiska telefonsystem med 500-linjers väljare kommer inom kort att även få den kringliggande landsorten automatiserad. I Veronas nätgrupp skall installeras 48 änd- och knutväxlar fördelade på 11 knutgrupper. Sammanlagt kommer nätgruppen att omfatta 3 540 linjer. Nätgruppen i Legnago får 13 växlar fördelade på 4 knutgrupper om totalt 760 linjer. Samtliga växlar kommer att utrustas med koordinatväxlar.

7 städer i Brasilien automatiseras av LM

Ytterligare sju brasilianska städer kommer att förses med automatiska telefonstationer från LM Ericsson. Sammanlagt skall installeras 5 000 linjer i städerna Maringá, Carangola, Martinópolis, Presidente Prudente, Alvares Machado, Aracatubá och Aquidaua.

Telefonstationer i Finland

Telefonstationen i den finska staden Kuopio som LM Ericsson tidigare byggt skall nu utökas med ytterligare 1 000 linjer. I samhällena Madkoski, Pikkarala, Lehtimäki, Matkkärr, Teuva och Sukula skall installeras landsväxlar utrustade med koordinatväljare.

Amerikastipendier

Ett flertal stipendier för USA och Kanada är lediga till ansökan för dem som under minst sex månaders tid under nästa år önskar bedriva avancerade studier eller vidareutbilda sig efter en svensk akademisk examen. Stipendierna utgår med 1 000, 1 500 och 2 000 dollar. Stipendier kan påräknas för studier av bl. a. konstruktion och tillverkning av vetenskapliga instrument, elektrotekniska, mekaniska eller ekonomiska studier, telefoni, telegrafi och radio.

Sverige-Amerika stiftelsen, Grevturegatan 14, Stockholm, tel. 62 25 63 lämnar alla upplysningar om stipendierna mellan klockan 11 till 13 och 14 till 16.

Verkstadsklubben i Katrineholm

Vid årsmöte med verkstadsklubben i Katrineholm ägde val av ny styrelse rum och den nya styrelsen består nu av följande ledamöter: Olle Rosenblad, Kh 50, ordförande; Allan Johansson, Kh 52, v. ordf.; Hans Andersson, Kh 51, kassör; Gunnar Eriksson, Kh 54, sekr.; Karin Söderberg, Kh 52, v. sekr.

Till revisorer valdes Lennart Hellberg, Kh 51, Carl-Ingvar Persson, Kh 50 och Ivar Eriksson, Kh 52.

HELGE ERICSON

IN MEMORIAM

Direktör Helge Ericson, som den 9 juni i år avgick som verkställande direktör vid Telefonaktiebolaget L M Ericsson och samtidigt valdes till ordförande i bolagets styrelse, avled den 14 augusti 1953 på Röda Korsets Sjukhem. Jordfästningen ägde rum i Heliga Korsets Kapell fredagen den 21 augusti.

För vårt företag innebär direktör Ericsons bortgång en svår förlust. Talrika bevis på deltagande har också inströmmat från hela världen. Hans betydande insatser på olika verksamhetsfält har på alia håll omvittnats.

Några av minnesteckningarna återgives i det följande helt eller delvis.

Vid sammanträde med Telefonaktiebolaget L M Ericssons styrelse den 27 augusti 1953 uttalade styrelsens nya ordförande, bankdirektör Marcus Wallenberg följande minnesord över den bortgångne.

Telefonaktiebolaget L M Ericsson har förlorat en stor ledare med Helge Ericsons bortgång. Styrelsen har förlorat sin nyvalde ordförande i förtid. En svår sjukdom tillät honom föra ordförandeklubban i vår krets endast en gång — till vår stora sorg och till bolagets oersättliga förlust. Vi sakna honom med vemod och stor tacksamhet för hans framgångsrika 10-åriga verkställande direktörskap. Han verkade under en brydsam tid i bolagets historia. Han tillträdde under det andra världskrigets höjdpunkt med svåra försörjningsproblem för bolaget och för svenskt näringsliv till följe krigsblockad och med stora krav på anpassningsbarhet hos vår produktion. Helge Ericson löste problemen på ett föredömligt sätt, och hans stimulerande och framstående ledaregenskaper bragte ordning och harmoni inom bolagets stora och heterogena organisation. Brytningstiden mellan krig och fred, den gradvisa omställningen av problemen från tillverkning till försäljning hemma som på utlandet krävde omsorg och förtänksamhet från ledningens sida, och bolaget kan skatta sig lyckligt att under dessa förhållanden Helge Ericson har setat vid rodret. Hans enastående vaksamhet, föredömliga plikttröhet, stora erfarenhet och intensiva arbetsförmåga förde bolaget helskinnat genom svårigheterna och fram mot en växtkraftig utveckling av bolagets prestationer och resurser. Under Helge Ericsons decennium har bolagets rörelse och verksamhet mer än fördubblats och bolagets likviditet och finansiella ställning kraftigt konsoliderats. Genom sin goda, glada, vänfasta, hänsynsfulla, renhåriga och mänskliga personlighet vann han idel vänner i alla läger och han lämnar ett stort tomrum efter sig i kretsen av arbetskamrater och vänner. Styrelsen i Telefonaktiebolaget L M Ericsson kommer alltid att minnas honom med varm tacksamhet och uppriktig beundran för hans gärning. Frid över hans vackra minne!

Eftermälen i pressen

HELGE ERICSON ägnades vid sin bortgång många vackra ord i pressen. Hans insatser under livstiden är långt ifrån begränsade till Telegrafverket och L M Ericsson; såväl samhället som näringsorganisationerna tog vid olika tillfällen Helge Ericsons krafter i anspråk för ledande uppgifter.

I Svenska Dagbladet har Telefonaktiebolaget L M Ericssons förre styrelseordförande, generaldirektör *Waldemar Borgquist*, författat minnesorden och skriver bl. a.:

Troget hållande sig till teletekniken ägnade Helge Ericson sig växelvis åt Telegrafverkets och L M Ericssons tjänst. Som ingenjör i Telegrafverket under åren 1913—1928 förvärvade han den gedigna kännedom om telefonrörelse, som en energisk man kan vinna på en sådan post. År 1928 tog han anställning hos L M Ericsson inom dess kommersiella avdelning och deltog därvid i den kamp, som då fördes om förvärv av telefonkoncessioner i olika delar av världen. Under 1930 återgick han emellertid till Telegrafverket, nu som chef för dess verkstäder i Nynäshamn, vilka under hans ledning utvidgades, utvecklades och rationaliserades såväl med hänsyn till maskinell utrustning som arbetsmetoder. Så följde år 1939 hans utnämning till generaldirektör och chef för Telegrafverket. Där genomförde han snart en ändring av Telegrafstyrelsen och distrikten, som gav åt det ständigt växande verket en utvidgad och effektiv topporganisation.

När L M Ericsson år 1942 sökte en ny chef föll blickarna främst på *Helge Ericson*. Denne var varmt fäst vid Telegrafverket. Han bibehöll också hela sitt liv starka sympatier för detta verk och sina kamrater där. Men efter moget övervägande accepterade han L M Ericssons erbjudande att bli bolagets verkställande direktör. Genom sitt frejdiga och vänliga väsen, sin personliga auktoritet och sin förtrogenhet med telefonteknikens olika arbetsområden lyckades *Helge Ericson* lätt att friktionsfritt övertaga ledningen. Men så ägnade han också ett le-

vande intresse åt varje viktig del av arbetet. Det var stora anspråk som ställdes på honom, icke minst genom ständigt stigande krav på leveransmängden, genom de snabba framstegen inom telefontekniken och genom krigets verkningar. Med undantag för oundgängliga krigsföruster gick dock allt väl. När vi nu blicka tillbaka på det Ericsonska decenniet kan det konstateras, att Telefonbolagets produktionsförmåga under denna tid kraftigt utökats bl. a. genom att förefintliga fabriker utvidgats och moderniserats varjämte fyra nya större fabriker tillkommit i Sverige och åtskilliga i utlandet. Åt de sociala inrättningarna och föreningslivet inom bolaget ägnade han även ett varmt intresse.

Telegrafverkets chef, generaldirektör *Håkan Sterky*, har för telegrafverkets personaltidning »Verket och Vi» tecknat en minnesruna över den bortgångne. Ur densamma återge vi följande:

Den yngste av telegrafverkets f. d. chefer har gått bort efter ett drygt halvårs sjukdom. Svensk teleteknik har förlorat en av sina förgrundsfigurer.

— — —

Vi inom telegrafverket stå i stor tacksamhetsskuld till den bortgångne för många insatser av bestående värde för vårt framtida arbete. I Nynäshamn trivdes *Helge Ericson* väl och fann där utlopp för sin energi och sitt intresse, när det gällde att utvidga, utveckla och rationalisera utrustning och arbetsmetoder. Han gjorde televerkstaden till ett väloljat maskineri och gladdes sig åt när det med framgång kunde konkurrera med L M Ericsson. *Helge Ericson*s generaldirektörstid sammanföll nästan helt med det andra världskrigets

första år. Som varm fosterlandsvän och med den starka ansvarskänsla, som karakteriserade hans personlighet, ställde han sina och verkets resurser i det totala försvarets tjänst och medverkade därvid till många åtgärder, som äro och måste bli fördolda för flertalet. Främst bland hans insatser vilja vi dock minnas den genomgripande omorganisation av telegrafstyrelsen och distriktsförvaltningarna, som genomfördes under hans chefsperiod trots de pressande arbetsuppgifter både inom och utom verket som åvilade honom i en för vårt land bekymmersam tid. Mycket mer vore att säga om *Helge Ericson*s gärning som ingenjör och administratör inom telegrafverket, men jag inskränker mig till att nämna, att han tog mycket aktiv del i tillkomsten av denna personaltidning och bildandet av telegrafverkets idrottsförening i Stockholm. Bland annat härigenom visade han, att han icke blott var den fordrande chef, som mötte oss i det dagliga arbetet, utan också en karl med varm förståelse för det mänskliga bakom tjänstemannens pliktuppfyllelse och för den sociala omvårdnaden av verkets stora personal.

Helge Ericson, Du är borta nu efter ett framgångsrikt och arbetsfyllt liv. Vi bevara i minnet av Dig bilden av en man till det yttre imponerande och bestämd, till det inre klok och ödmjuk inför levnadskallet. Vi skatta högt Dina insatser till telegrafverkets fromma och tacka Dig varmt för Din stora kärlek till vårt verk.

Bankdirektör *Marcus Wallenberg* har skrivit minnesrunan i Dagens Nyheter där sista delen lyder:

Hans framgångsrika bana har väckt berättigad uppmärksamhet och livligt er-

Jordfästningen

kännande. Helge Ericsons stora arbetsförmåga, starka plikttröhet och livgivande och medryckande ledaregenskaper satte en stark prägel på hans omgivning och skapade bestående och rika resultat för de verksamheter han ledde under årens lopp. Mången fångade som första intryck av honom en bild av en barsk och bestämd man, men vid närmare bekanskap avslöjade Helge Ericson rika egenskaper av klok omsorg och stor hänsynsfullhet, som röjde ett gott och varmt hjärta och en reflektiv själ. Han hade lätt att få kontakt med folk. Hans egen bana hade startat under svåra och enkla förhållanden, och av sina framgångar var han oberörd och behöll livet igenom sin ödmjukhet inför uppgiften och sin tacksamhet mot försynen, som lett honom på en unik och sällsam vandring i teknikens och produktionens värld till fromma för människor, företag och land. Han hade skaparglädje, och det växte omkring honom.

Helge Ericsons kapacitet räckte långt utanför den dagliga plikten och blev livligt anlitad för allmänna uppdrag liksom på ledande poster i näringslivets och vetenskapens sammanslutningar.

Helge Ericson tillhörde de lyckliga människor som osjälviskt verkat under sina ljusa och mörka arbetsdagar till mångas välfärd och fromma. Alla som fått lära känna honom skall bevåra honom i ljus och tacksamt minne.

I Stockholms-Tidningen skriver direktör *Hemming Johansson* om den bortgångnes insatser:

Redan av hans karriär förstår man, att han var en framstående man på sitt områdes alla grenar, en duglig organisatör och administratör samt en initiativtagare av rang. De som under olika skeden samarbetat med Helge Ericson är helt visst ense i detta omdöme, liksom även de som i industriella och andra organisationer haft med honom att göra. Med nämnda för den praktiska gärningen särdeles nyttiga egenskaper förenade Ericson andra mycket värdefulla: en representativ förmåga, som bl. a. yttrade sig i en mot alla, hög som låg, stor älskvardhet, samt ett utpräglad sinne för de underordnades välfärd. Av alla i högre och lägre ställningar, som haft med Helge Ericson att göra, blev han därför också högt uppskattad.

I HELIGA KORSETS KAPELL vigdes den 21 augusti direktör Helge Ericson till den sista vilan. Den stora blomstergården kring bären vittnade om vördnaden för och tacksamheten mot den bortgångne.

Den med röda rosor smyckade kistan s'od uppställd i kapellet och i koret paraderade tre svenska fanor, två från L. M. Ericssons industrihemvårn och en från Telegrafverket. Vidare uppvaktade Svenska Arbetsledareförbundet, avd. M 1, Svenska Industritjänstemannaförbundet och L. M. Ericssons verkstadsklubb med standar.

Under stilla orgelmusik som utfördes av musikdirektör Sven Möller samlades i kyrkan många som ville följa Helge Ericson på hans sista färd. Bland de närvarande sågs representanter för svenskt näringsliv och statsförvaltning samt chefer och anställda vid Ericsson-koncernens företag i Sverige och utlandet. Arbetarna, arbetsledarna och tjänstemännen vid Huvudfabriken voro talrikt representerade.

Till tonerna av Chopins Sorgmarsch trädde de närmast sörjande in i Kapellet, varefter hovsångare Set Svanholm sjöng »Kom stilla död» av Bach. En stråkkvartett ur Hovkapellet spelade Schuberts »Ave Maria» och därefter sjöngs psalm 21. Pastor primarius Olle Nystedt trädde så fram till bären. I griftetalet erinrade han om den bortgångnes gärning och vigde stoftet till vila. Efter bön och psalmsång trädde officianten inför altaret och sjöng begravningsmässan. Följde så psalm 600, vers 7, varpå hovsångare Set Svanholm sjöng »Den store hvide Flok» av Grieg. Stråkkvartetten spelade »Våren» av Grieg, varefter akten slöt med att musikdirektör Sven Möller utförde »Pilgrimskören» på orgel.

I den rika blomstergården kring direktör Helge Ericsons bår märktes kransar bl. a. från Telefonaktiebolaget L. M. Ericssons styrelse och bolagsledning, tjänstemän, arbetsledare och arbetare vid Huvudfabriken, filialfabrikerna i Katrineholm, Karlskrona och Söderhamn, Kabelverket i Älvsjö, Telesignalfabriken i Gröndal, L. M. Ericssons Svenska Försäljnings AB, L. M. Ericssons Driftkontroll AB, L. M. Ericssons Mätinstrument AB, AB Rifa, L. M. Ericssons Signal AB, AB Ermex, AB Svenska Elektronrör, Sieverts Kabelverk, AB Alpha och Svenska Radio AB, personalen i Brasilien och Buenos Aires, L. M. Ericssons Fritidskommitté, Sällskapet LME, tjänstemannasällskapet ST, L. M. Ericssons Idrottsklubb och L. M. Ericssons industrihemvårn.

Vidare märktes kransar från de utländska bolag som samarbetar med Ericsson-koncernen, från Telegrafstyrelsen och en mängd utländska teleförförvaltningar, ett stort antal institutioner och företag i såväl Sverige som utlandet, bl. a. Tekniska Museet, Ingenjörsvetenskapsakademien, banker samt olika organisationer som Sveriges Industriförbund, Sveriges Allmänna Exportförening, Sveriges Elektroindustrieförening, Sveriges Verkstadsförening, Elektriska Arbetsgivareföreningen m. fl.

Den rika blomstergården kring Helge Ericsons bår talade sitt tydliga språk om uppskattningen av och vördnaden för den bortgångne och hans verk. Till dessa bevis på deltagande anslöt sig en mängd kondoleanser i form av brev och telegram från företag och enskilda i alla världsdelar.

Sverige fortfarande tefontvåa

Den första januari 1952 fanns det ungefär 79,4 miljoner telefoner i bruk i hela världen. Detta innebär en ökning med 4,6 miljoner telefoner sedan föregående år.

Uppgifterna är hämtade ur en telefonstatistik, som utgivits av American Telephone and Telegraph Co. Bläddrar man i några tidigare årgångar av denna statistik finner man, att världens telefontätthet under de sista 25 åren mer än fördubblats. Den första januari 1927 var antalet telefoner i hela världen 29,3 milj., ökningen var fram till andra världskriget i runt tal 1 milj. apparater årligen och 1939 redovisas 41,1 milj. telefoner.

Ca 4 milj. apparater kopplas årligen till världstelefontättnaden

Under kriget utarbetades ingen telefonstatistik. Då man efter kriget återupptog utgivandet, hade antalet telefoner stigit till 51,5 miljoner. Ökningen har därefter skett i en betydligt snabbare takt än tidigare. Mellan 4 och 5 miljoner apparater har årligen kopplats på världstelefontättnaden

Teleinstallationer på Sveabåt

Svea-bolagets nya flaggskepp s/s Birger Jarl, som under våren levererats från Finnboda Varf i Stockholm, är det första passagerarfartyg, som ett svenskt varv levererat till ett svenskt rederi, där de nu ikraftträdande bestämmelserna i 1948 års internationella säkerhetskongvention

följts. Dessa nya bestämmelser är mycket mer långtgående än tidigare med avseende på flytbarhet, brandskydd och livräddning. Bland leverantörerna till fartyget märks L M Ericsson, som levererat bl. a. brandsignalsystem, kommandotelefon och högtalaranläggning.

nätet och rekordet uppnåddes 1947, då ökningen var 6 miljoner.

För 25 år sedan var det endast fyra länder, som vardera hade över en miljon telefonapparater i bruk, nämligen USA,

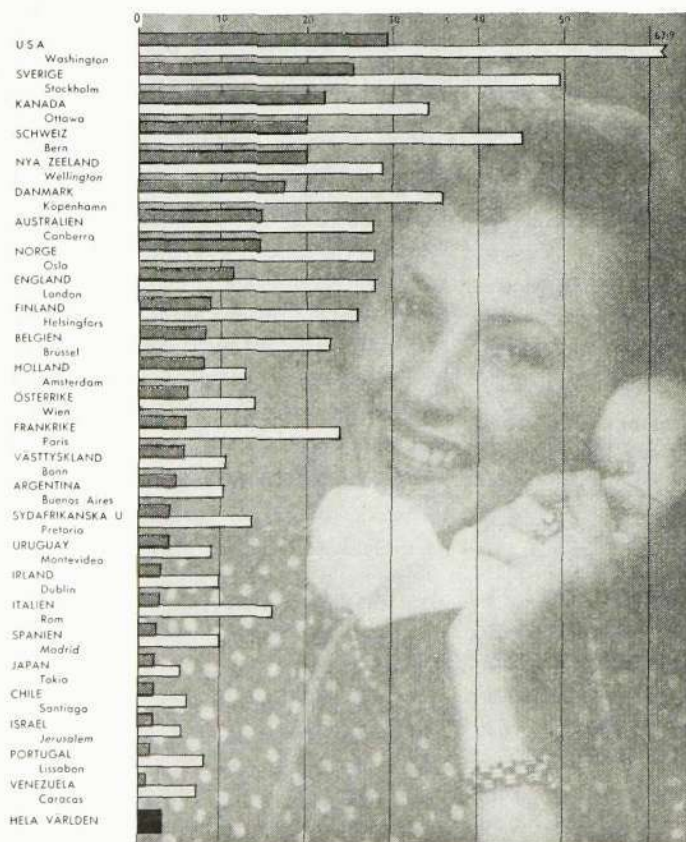
Kanada, Tyskland och England. Nu har antalet länder stigit till nio och utökats med Frankrike, Japan, Sverige, Italien och Australien. Mer än 15 telefoner per 100 invånare hade 1927 endast USA (15,3). 1952 var antalet länder uppe i sex, USA låg främst med 29,3 telefoner per 100 invånare, tätt följt av Sverige, som kommit upp till 25,2. Övriga länder är Kanada 22,1, Schweiz 19,9, Nya Zeeland 19,9 och Danmark 17,5.

Europa svarar för 28,2 % av telefonbeståndet i världen

Ser man på fördelningen av telefonapparater på de olika världsdelarna finner man, att Nordamerika 1952 svarar för 61,5 % och Europa för 28,2 % av telefonbeståndet i världen. Dessa siffror har med mycket små avvikelser stått sig under de gångna tjugofem åren.

I absoluta antalet telefonapparater leder 1952 i Europa England med 5 724 440 apparater (tefontäthet 11,4), följt av Västtyskland med 2 700 104 (5,6), Frankrike med 2 520 762 (5,9) och Sverige med 1 788 874 (25,2). För Sovjetunionen upptar statistiken endast 861 181 apparater. Det bör tilläggas, att siffran för Sovjets del avser tillståndet den 1 januari 1936, eftersom någon senare officiell statistik inte finns tillgänglig.

Det enda land, som står med 100-procentig automatisk telefondrift i 1952 års (Forts. på sid. 79)

Telefontätheten i olika länder och huvudsäder.

Huvudstationen i Århus omfattar 20 000 linjer. Dessutom finns en automatisk interurbanstation med s k snörlösa expeditiionsplatser.

innan. Han är vid det här laget lika hemmastadd i de olika telefonlokalerna som i »Den gamle By» i Botanisk Have, den lilla idylliska husgrupp från gamla tider, som man flyttat samman för att åskådliggöra gamla tiders bostads- och arbetsförhållanden. I Århus finns Nordens yngsta universitet, som kom till för ca 20 år sedan på enskilt initiativ.

— Det har varit mycket angenämt att arbeta här. Samarbetet med mina danska

Århus 32 000 linjer i drift

Interiör från den nya telefonstationen. Det hittills största montage med koordinatväljare i sidvägskoppling som utförts av Ericsson-koncernen.

utom har byggts i Århus en automatisk interurbanstation med s. k. snörlösa expeditiionsplatser.

Men Århus, som nu blev den första större danska staden, som automatiserades, är inte bara en traditionsrik och gammal stad utan näst Köpenhamn den första »byn» i Danmark. Vid sidan av vackra 1200-talsbyggnader reser sig i centrum moderna affärshus, och staden är i dag en av Danmarks främsta handelsstäder med ett flertal stora industrier. Dess hamn är en av landets viktigaste importhamnar, och ett flertal järnvägar och stora landsvägar strålar samman inom staden.

Mötesplats för gammal och ny kultur

Ingenjör Erik Malmqvist har varit arbetsledare och vistats i Århus i nära två års tid och känner staden både utan och

kolleger har gått utmärkt för att inte tala om hur angenämt det varit att träffa samman med representanterna för Jydsk Telefon, framhåller ingenjör Malmqvist. I detta instämmer två andra LM:are, som varit i Århus nästan lika länge, förman Einar Eriksson och montageledare Bertil Carlsson.

— I telefontekniskt hänseende har Århus en gång tidigare satt ett märkbart spår i de historiska annalerna, framhåller ingenjör Malmqvist. Danmarks första helautomatiska telefonstation fanns inom denna nätgrupp — det var Risskov, som öppnades för trafik sommaren 1929.

Med 5-siffriga nummer kan nu århusborna telefonera till varandra i medvetande om att de inregistrerat en ny milstolpe i telefonhistorien.

Köpenhamn står nu i tur att helautomatiseras och en stor del av svenskarna, som varit sysselsatta i Århus, har nu flyttat över till telefonstationsbygget i den danska huvudstaden.

En av världens mest moderna telefonanläggningar finns i Danmarks äldsta stad. För en tid sedan sattes ca 32 000 linjer i drift i Århus, och detta var ett märkligt telefonhistoriskt rekord — det var nämligen det hittills största montage med koordinatväljare i sidvägskoppling, som utförts av Ericsson-koncernen.

Det är L M Ericssons danska bolag, som svarat för de omfattande montagearbetena. LM i Sverige har ställt arbetsledning till förfogande, och sista tiden före invigningen var det en manstark svensk koloni på nära 40 personer, som arbetade med slutproven.

Århus är den första större danska stad som automatiserats

Jydsk Telefon Aktieselskab svarar för telefondriften i denna del av Danmark, och automatiseringen av Århus omfattade även en del stationer i intilliggande förorter. Huvudstationen Århus central omfattar 20 000 linjer. I Risskov och Åbyhøj har installerats vardera 3 000 linjer, Århus Syd har fått 4 000 linjer och Skåde och Brabrand 1 000 linjer vardera. Dess-

I en av Danmarks äldsta städer finns nu en av världens mest moderna telefonanläggningar

Natur och kultur på Rockelstad

Sommarutfärd med LM-are från Katrineholm

Katrineholmsgruppen av LME:s Konstförening gjorde måndagen den 15 juni en trevlig bussutflykt till Rockelstads slott vid Båvens sägenomspunna strand.

Grevinnan Mary von Rosen på Rockelstad, som välvilligt lovat gruppen att få komma, tog emot framför slottet för att först, efter ett litet anförande om slottets historia, föra oss runt i parken. Gårdsnamnet Rockelstad är mycket gammalt, troligen från 1100-talet; slottet byggdes på 1600-talet.

Under vandringen genom parken visade vår ciceron många intressanta saker, bl. a. den jättestora asken, kanske den största i Sverige och släktens gamla värdräd, och det mossbelupna 250-åriga päronträdet, som fortfarande bär rikligt med frukt och är det enda päronträd i Sverige, som överlevt fimbulvintern 1708—09, Karl XII:s historiska vinter i Ryssland.

En björn var under tre år gårdvar på slottet

Storlommens karakteristiska trumpetstötter hade vi turen att få höra, och gre-

vinnan, ytterst väl förtrogen med vad som hände i djurvärlden runt omkring, berättade, att denna vanligen mycket skygga fågel häckade på ett 1½ meter långt skär ett 40-tal meter från stranden tillsammans med ett måspar och ett gräsandpar, till synes i full grannsamja. Under en gravkulle i parken låg en brunbjörn begraven. Den hade en gång i tiden som unge omhändertagits i Finland av framlidne greven, Eric von Rosen, och sedan i tre hela år varit Rockelstads mycket avhållne »gårdvar».

Historiska minnen, förnämliga gåvor och andra dyrgripar

Sedan vidtog visningen inomhus, där LM-arna fick höra berättas om de historiska minnen, som voro förknippade med en del intressanta saker, som antingen hemförts av maken, vetenskapsmannen, eller av hans förfäder. Där fanns bl. a. en liten kaffekopp med hållare av guld och smaragder, som på Karl XII:s tid skänkts av den turkiske sultanen till släktens stamfader, som varit kungens trognaste följeslagare vid den historiska ritten från Turkiet till Stralsund, vidare ett turkiskt svärd, som av Sven Hedin skänkts till en son i familjen och en japansk krigsutrustning från senare delen av 1800-talet, smycken från 600-talet, stenåldersfynd, betar och tänder från jättestora förhistoriska djur, vapen av alla slag och från olika tidsåldrar, bl. a. spikklubbor från Engelbrekts befrielsekrig, armborst, olika slags jakttroféer m. m.

Under en 2 timmars rundvandring berättade grevinnan oavbrutet och medryckande, här och var inflikande små humoristiska episoder. Hon avtackades med en nejlikebukett och varma applåder av LM-arna, som hon med sin berättartalang och rika personlighet för en stund liksom fört in i en annan värld.

Vid 10-tiden på kvällen anträdde återfärden, angenämt avbruten av en kaffe-paus vid Vallåkra pensionat i Valla.

Stor leverans av balanseringsmaskiner

Kungl. Arméförvaltningens Tygavdelning har beställt 20 balanseringsmaskiner för bilhjul från L M Ericssons Mätinstrument AB. Balanseringsmaskinerna, som kommer att levereras under sommaren, skall placeras vid de olika regementenas tygverkstäder.

De flesta större svenska bilverkstäder har nu gått in för Ermis balanseringsmaskiner. Philipssons verkstäder i Stockholm förfogar över fyra maskiner och Ostermans och IC har vardera ett flertal anläggningar.

Grevinnan Mary von Rosen visade Rockelstad för en grupp LM-are. Här demonstrerar slottsfrun ett förnämt svärd.

Vid pressningsavdelningen hade man satt igång med ett stort semesterarbete med att installera en ny gropugn. I bakgrunden ses Jevgenjis Dislers kasta upp jord från den grop han gravt i golvet, medan montörerna Åke Larsson och Uno Egering sysslar med elektriska installationsarbeten. Längst tv ingenjör Uno Johansson.

Det är ca 4 000 kvadratmeter golv, som skall oljas och det är inte gjort i en handvändning trots att Gunnar Törnkvist och Gunnar Johansson har ganska breda kvastar. På bilden nedan är fruarna Mathilda Freuman och Maria Metman i full färd med att putsa svarvningsavdelningens 200 lampor rena.

Lågkroppen vid Huvudfabriken, som annars brukar genljuda av dunkningar från pressar, hammarslag och surret från otaliga maskiner låg under de tre semesterveckorna i slutet av juli och början av augusti helt stilla. Det var bara en enda maskin i hela byggnaden som var i gång och det var på Vt 15, där Anders Holmén satt vid en jiggborrmaskin och arbetade i sin ensamhet.

— Annars om åren har det varit betydligt mera liv och rörelse i lågkroppen under semesterveckorna, framhåller ingen-

drivas elektriskt och därför måste man dra fram kablar ända från ställverket.

Rörmokarna och fläktmontörerna får förlägga sin semester till en annan tid av året, ty nu ses systemen över. Bror Strandberg, Georg Gehlin och Kurt Sjöblom träffar vi ovanför bethuset vid värmecentralen i färd med att skruva isär en fläkt. Ångorna från bethuset har gått illa åt metalldelarna i fläkten och de har ett besvärligt arbete med att skilja de olika delarna åt. Men med vana händer får de dock de olika detaljerna åtskiljs

Medan hjulen stod stilla

jörerna Uno Johansson och Nils Wennberg, som under denna tid haft en hel del att bestyra med. Under deras överinseende har man satt igång med en mängd erforderliga reparationer, som annars inte går att utföra.

På svarvningsavdelningen håller några damer på med att putsa lampor. Oljedimorna lägger sig där som en hinna över lamporna och det är ett styvt arbete med att åter få dem blanka och rena igen framhåller Mathilda Freuman och Maria Metman, som skall se till att avdelningens alla 200 lampor åter kommer att skinna som klart skinande ljus.

Målning av golv kan man knappast göra under den tid arbetet pågår i verkstaden och därför har målarmästare Svärds mannat det hektiskt under »semesterveckorna». Det är 4 000 kvadratmeter golv som skall oljas och det är inte gjort i en handvändning trots att Gunnar Törnkvist och Gunnar Johansson har ganska breda »kvastar» som de för över golven. Men båda är gamla i gården och har varit med om att måla golv under åtskilliga år. Gunnar Törnkvist har målat vid LM sedan 1939, och Gunnar Johansson är den som varit längst i tjänst vid Svärds målarfirma.

Det största »semesterarbetet» var installation av en ny gropugn

Vid pressningsavdelningen är ett stort »semesterarbete» igång. En ny gropugn skall installeras och Jevgenjis Dislers är i full färd med att göra ett stort hål i golvet för att bereda plats för ugnen. Två montörer, Åke Larsson och Uno Egering, kommer under ett par veckors tid att ha fullt arbete med att ordna de elektriska installationerna. Ugnen som skall användas för att glödgå magnetkärnor i skall

och det visar sig då att det är ett flertal bitar som måste bytas ut.

På bilverkstaden har montör Erik Johansson bråda dagar. Hela bilparken står nu stilla och han skall under de tre veckorna hinna med att se över alla fordonen.

På ytbehandlingsavdelningen är det två man som under de tre semesterveckorna har fullt arbete. Det är Knut Eriksson och en medhjälpare och de skall ägna sig åt en grundlig storrengöring. Under alla trallarna skall de plocka bort allt skräp som fallit ner och det är sannerligen inte småsaker som de lyckas plocka fram.

— Det blir väl ett par hundra kilo när vi är färdiga, säger Knut Eriksson i en arbetspaus. Sedan skall alla sprutboxar skrapas rena. När det arbetet är färdigt så är säkerligen också verkstadssemestern slut.

I Huvudfabrikens högkropp är det däremot mer liv och rörelse. Närmare 200 personer är sysselsatta med olika arbeten på de olika avdelningarna. På förbindningen arbetar under semestern ett 20-tal, huvudsakligen kvinnor, och på koordinatväljaravdelningen och interna transportavdelningen sammanlagt ett 15-tal. Reläjusteringen sysselsätter ett 20-tal och Vt 60 ett 10-tal. På Vt 27 är arbetsstyrkan närmare 40 man. Denna stora »kraftsamling» är nödvändig för att avdelningen skall kunna lämna erforderlig service till sakavdelningarna med experimentarbeten, framhåller ingenjör Wennberg, som är avdelningsingenjör.

Reparationsarbetena inom högkroppen är inte så många. Men för reläjusteringens personal kommer de ombyggnadsarbeten som genomförts att hälsas med tillfredsställelse. Under semesterveckorna har nämligen ett förbättrat ventilationssystem installerats på denna avdelning.

På ytbehandlingsavdelningen svarade Knut Eriksson för en grundlig storrengöring. Alla sprutboxarna skrapas rena och i förnicklingen plockade han bort allt det skräp som fallit ner under trallarna — det rörde sig om ca 100 kg skrot.

I bilverkstaden hade montör Erik Johansson bråda dagar med att hinna med att se över alla fordonen. Styckeverkstaden var den avdelning, som hade en stor arbetsstyrka under semestern. Nedan ses ingenjör Nils Wennberg, förman Bertil Eriksson och Ture Eriksson fördjupade över en ritning.

LM-dagen på Skansen samlade stor publik

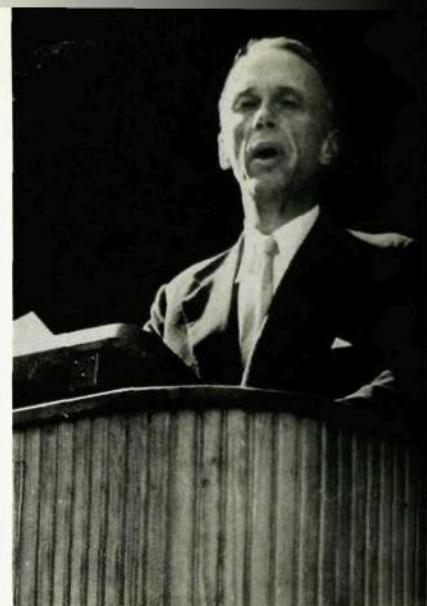
Med fanfarer och solstänk i trumpeterna öppnades LM-dagen på Skansen, som i år ägde rum för sjunde gången. Redan tidigt på förmiddagen började vändkorsen vid Skansen-entréerna att svänga runt i hastig takt och vid 2-tiden hade närmare 2 000 personer bänkat sig på Solliden-terrassen.

En sur molngubbe sköt ut en hotande mörk näve från Katarinahissen, men veknade och drog sig tillbaka i rättan tid då LM-orkestern under ledning av musikdirektör Eric Malmberg klämde i med LM-marschen. Medan 50-mannaorkestern spelade nästa melodi »Song of the River» försvann molntäcket. Solen lyste upp det sensommarfagra landskapet och gjorde ihärdiga försök att värma upp de ystra vindarna som lekte »tafatt» med publikens hårlockar och orkesterns notblad. Under tiden samlade sig fritidskommitténs ordförande, förman Karl Karlsson till sitt hälsningsanförande. Sedan två LM-flickor med svenska fanor i händerna ställt sig på var sin sida om talarstolen trädde herr Karlsson upp på podiet. Han hälsade de närvarande välkomna och erinrade om att LM:s Skansendag kommit till för att de anställda från de olika kon-

cernföretagen skall få tillfälle att träffa varandra under gemytliga former. Efter en redogörelse för de olika programpunkterna där LM-are medverkade överlämnade han ordet till Telefonaktiebolagets verkställande direktör Sven Ture Åberg.

— LM-dagen på Skansen har numera blivit en tradition och traditioner har vi i rikt mått inom LM-bolagen, sade direktör Åberg. Min företrädare, direktör Helge Ericson, var en av initiativtagarna till LM-dagen och omhuldade den med stor värme. Hans frånfälle är ett hårt slag för oss alla. Sedan samtliga hyllat direktör Ericsons minne med en tyst minut berörde direktör Åberg situationen på arbetsmarknaden.

— Om man ser tillbaka på det år som gått kan man konstatera att det varit förhållandevis gott. De orosmoln som un-

Direktör Sten Ture Åberg berörde i sitt anförande på Solliden situationen på arbetsmarknaden.

der förra året skyttade vid horisonten finns fortfarande kvar men de har inte utlöst sig och nu börjar man faktiskt se med mera tillförsikt på framtiden. Orderstocken och sysselsättningen är god. Det finns dock vissa undantag vid ett par dotterbolag där man inskränkt driften men man hyser förhoppning om att detta inte skall bli bestående.

Konkurrensen har hårdnat på utlandsmarknaderna

— Huvudsysselsättningen inom våra bolag är telefoni i alla dess former och inom detta område har vi hävdat oss väl, fortsatte direktör Åberg. Från vår största kund, Telegrafverket, har vi fått betydande order medan vi på utlandsmarknaderna fått vidkännas hårdare konkurrens från länder, som efter kriget åter byggt upp sin telefonindustri.

Direktör Åberg slutade med att framhålla att man inom bolagsledningen ser med optimism på framtiden. Våra konkurrenter har lägre produktionskostnader, framhöll han, men vi får kompensera detta med entusiasm och samarbete. LM-dagen är ett uttryck för detta samarbete och utan entusiasm finns det inte några möjligheter att göra sig gällande.

LM-sångare avtackades med spontana applåder

Verktogsarbetaren Knut Thiborg, som har en vacker och välskolad barytonröst trädde sedan fram på Solliden-estraden och till ackompanjemang av LME-orkestern sjöng han tre sånger, varibland Biskop Thomas frihetssång och då de sista to-

Det var ca 30 000 personer som passerade vändkorsen på Skansen vid 7:de LM-dagen. Strax före klockan två var det långa köer vid Huvud-entrén.

nerna förklingat, avtackades han med spontana och hjärtliga applåder.

Med marschen »Hand i hand» avslutades högtidsprogrammet på Solliden och hand i hand spred sig LM-arna över hela Skansen för att ägna sig åt de olika programpunkterna. De yngsta samlades på Sommarhagen där LM:s »lekfarbror», ingenjör Gunnar Persson ordnade med ring lekar. Många LM-pensionärer hade mött upp och de silverhåriga veteranerna samlades i klungor och utbytte hägkomster och berättade minnen. LME-orkestern gav en konsert på Solliden och kunde glädja sig åt en stor åhörarskara.

»Dunungen» drog fullt hus på Tingsvallen

Men de flesta LM-arna drog sig säkerligen upp till Tingsvallen där LME:s teateramatörer gav Selma Lagerlöfs lustspel »Dunungen». Under nära ett års tid har man förberett sig för denna föreställning och fru Tyra Cassbro från Rifa hade troligt fram en mycket dekorativ kuliss. Dunungens roll spelades på ett betagande sätt av skolflickan Irene Dahl, som under sommaren varit anställd vid Huvudfabriken. Planeraren Arthur Mattson kreerade brukspatronens roll med den äran och fru Inez Nilsson som bergsrådninnan gav färg och fläkt över föreställningen. De cirka 30 medverkande representerade de mest skilda avdelningar inom LM och samspelet flöt mycket ledigt. Teaterledaren herr Bertil Tordemark har en stor del av framgången. Det är många kvällar han ägnat åt att skapa om Tingsvallen och han hade verkligen lyckats med att ge en trevlig inramning åt den något föräldrade pjäsen.

LM-are av alla åldrar bänkade sig vid Tingsvallen när teateramatörerna spelade Selma Lagerlöfs lustspel »Dunungen».

Vid 4-tiden var det nästan svart med folk på Solliden. Och då Stig Järrel trädde fram på scenen gick det ett sus genom folkhavet. Med sin enmansteater rev han ner stormande bifall och publiken gav sig inte förrän den populära skådespelaren avtvingats ett par extranummer.

Träskodans satte dansbana och åskådare i gungning

På Bollnästorget gav LME:s folkdanslag en bejublade uppvisning i schottis, kadrilj och polka. Då folkdanslagets primus motor, ingenjör Gunnar Persson och fru Anna Pettersson, Vt 39, drog på sig ett par bastanta träskor och dansade en träskodans, så att det knakade i dansba-

nans trägolv, visste förtjusningen inga gränser. De samspelade och våldansande paren visade de rätta takterna och värvade säkerligen många nya vänner till folkdansvännernas stora skara, vilket bekräftades när Olle Hellströms trio strax efteråt med smittande toner inbjöd till gammaldans.

För kvällsunderhållningen på Solliden stod först LM-kören, som i skymning- en lät väljudet flöda i ett väl valt program. Dirigenten, Johannes Gohs, har lagt ner ett förtjänstfullt och självupppoffrande arbete på denna blandade kör som nu visade prov på god samstämmighet och nyansering.

Den sista programpunkten var Brokiga LM-blad och för denna svarade Gösta Knutsson och Kjell Stensson. Frågema- gister Knutsson satte några LM-are på hårda prov och de som lyckades bäst fick inkassera priser i form av bl. a. supé- och kaffebiljetter.

På bilden t v har fotografen fångat tre LM-damer, fruarna Gerd Johansson, Vilma Andersson och Lissy Johansson, som bänkade sig på Solliden. Längst t h tre LM-veteraner, Arvid Werner, Ivan Arnberg och Kalle Johansson. I mitten Irene Dahl som Dunungen och brukspatronen, Arthur Mattson.

240 år med SRA

Som ett intåg i sommarhagen tedde sig SRA-personalens samling på »Spiralens» gård kvällen den 24 juni. En allé av björkar förde upp till gården, där de lathyrusprydda långborden stod dukade. De uppsatta flaggpelen och de hissade flaggorna förhöjde det festliga intrycket och LME-orkestern promenadkonserterade. För den danslystne — och vem var inte det i den ljuvliga sommarkvällen — hägrade den lövade dansbanan i bakgrunden.

Gårdsfesten som i år ägde rum för tredje året i följd inleddes med kaffedrickning. De ca 450 SRA-anställda som infunnit sig välkomnades av verkstadschefen Lindén. Därefter vidtog utdelningen av Radiola-apparaterna till 10-årsjubilarerna, som i år var 24 till antalet, däribland åtta damer. Direktör Blomberg inledde utdelningen med att ge en bild av det aktuella läget för radiomarknaden i allmänhet och för SRA i synnerhet.

— Det ökade köpmotståndet från allmänhetens sida beträffande rundradioapparater, som kunde förmärkas redan i höstas, fortfar, framhöll dir Blomberg, som emellertid ansåg att det fanns skäl för framtidsoptimism, om också en försiktig sådan. Framför allt kan vi hysa goda förhoppningar om televisionen, när sändningarna någon gång under 1955 kommer igång. För närvarande kan vi glädja oss åt en rätt anseilig orderstock på kommu-

nikationsradion, något som gör att den fulla sysselsättningen kan anses tryggad, åtminstone för innevarande år.

— Som ett led i vår strävan att i hårdnande konkurrens hävda oss, nämnde dir Blomberg den alltjämt pågående moderniseringen av redan existerande lokaler och nybyggnadsplanerna. Genom den beslutade nya byggnaden i anslutning till bolagets huvudkontor erhålles moderna lokaler med bättre utrymmen. Detta kommer att innebära större effektivitet för företaget i sin helhet och ökad trivsel i arbetet för de anställda.

— En förutsättning för den fortsatta framgångsrika verksamheten är att omkostnaderna minskas i möjligaste mån och att var och en i sin syssla gör sitt bästa. Följer vi detta program är jag övertygad om att vi skall klara oss bra i fortsättningen, fastslog dir Blomberg.

Tjugofyra 10-åringar fick var sin »Balett»

Innan apparatutdelningen började framhöll direktör Blomberg att 10 år i och för sig inte är så mycket att orda om denna jubileumssommar då Stockholm fyller 700 år. Om man emellertid slår ihop alla 10-åringarna och i stället talar om 240 år blir siffran genast mera vördnadsbjudande.

Tioårsjubilarerna fick sedan stiga fram och motta beviset på bolagets uppskattning för deras arbete i SRA, en Radiola Balett, som överlämnades av årets hedersgäst, fru Blomberg. Dir Blomberg presenterade »veteranerna» för de försam-

lade och gav en humoristisk karakteristik av var och en, något som både hör- och synbarligen uppskattades. Den siste i raden, förman Eriksson på Vt 15, uttryckte jubilarernas tack.

Dansen vidtog och trivseln var lika stor som trängseln på banan. Som sällsamt mellanspel kom ett par skämttävlingar. Mest uppskattades nog de förtvivalade ansträngningar som gjordes av ett tiotal deltagare att utan hjälp av händerna »arbeta ned» en gummisnodd, fäst runt huvudet i höjd med överläppen så att den hamnar runt halsen. Ingenjör Ohrlander erövrade utan svårighet första pris, en leksakstrumma med vilken han i glädjeyra slog frenetiska trumvirvlar och knappast stod att hejda. Ett hedersomnämmande måste ges åt ingenjör Atterberg för kvällens mest energiska arbete och vildaste mimik. I denna tävling hamnade direktör Blomberg långt ner på prislistan men belönades ändå med en speldosa, som han chevalereskt donerade till en lika smickrad som musikalisk dame i sällskapet.

Dansen återupptogs och fortgick till midnatt med avbrott enda för »rida till kungs», en tävling som alltid har sitt grepp om publiken.

»Smedjan» var denna kväll förvandlad till en flitigt besökt ölhall, där även hungern kunde tillfredsställas med varm korv.

Alla följde uppmaningen att glädja sig själva och andra och därför blev kvällen — med synnerligen välvilligt bistånd av väderguden — en trevlig sommarupplevelse till stor bättnad för sammanhållningen inom SRA.

Gårdsfesten vid Svenska Radioaktiebolaget ägde i år rum för tredje året i följd. Direktör Blomberg (bilden ovan) höglidstalade och i h en vy över långborden.

Borta och hemma

L M Ericsson A/S i Köpenhamn har en demonstrationslokal som ofta upplåtes för föredrag och konferenser för konsulterande ingenjör-firmor, rationaliseringsföretag, skolor etc. På bilden ovan har Driftsorganisatorisk laereanstalts 3-åriga aftonkurs för driftsledare och driftsassistenten samlats till en diskussion om interna kommunikationsproblem.

Vid årets Milanomässa framträdde de med L M Ericsson samarbetande italienska bolagen Fatme och Sielte med en gemensam utställning. Ovan ett snapshot taget vid italienske post- och telekommunikationsministern Sr Spataros besök på mässan (i mitten mörklädd). Ciceron var chefen för Fatme, direktör Baggiani (t v om ministern).

Det har i sommar varit ett stort antal gäster som besökt Huvudfabriken. På bilden t h ses prins Prem Purachatra av Siam och hans maka Ngarmchita. T h om prinsparet Telefonaktiebolagets verkställande direktör Sven Ture Åberg. Nedan indiskans Idina Gandhi, dotter till Indiens premiärminister. T h om henne legationssekreteraren Sulariman Sait och på hennes andra sida direktör Holger Ohlin.

Vid L M Ericssons barnkoloni på det idylliska Resarö har som vanligt under sommaren rätt ett myllrande liv. Ett 70-tal barn har där tillbringat en härlig och stärkande tid. Här tar barnen sig en svängom under ledning av »lek-tanterna».

Sitt nätt — — — sitt rätt

Se först på bilden överst till höger. Där visas en riktig arbetsställning, som på samma gång är ledig, effektiv och graciös. Stolen har skjutits så långt in som möjligt, så att hela sitsen utnyttjas. Stödet i ryggen har den exakta höjden vid midjan och stolen får därigenom sin rätta uppgift. Ryggstödet hjälper ryggraden att hålla kroppen uppe och motverkar därigenom trötthet.

Att sitta riktigt på en arbetsstol är en sak, som alla bör tänka på. Under de sista decennierna har vi fått bättre maskiner, modernare lokaler och ändamålsenligare stolar och arbetsbord, men många av dem, som sitter vid dessa nya saker, tänker inte på att även deras arbetsställning behöver en översyn. Alldeles i onödan använder de många gånger en massa muskelkraft i onödan genom att de sitter vid sitt arbete i ställningar, som tar dubbelt så mycket kraft i anspråk än som skulle behövas.

Det är en energiprestation att sitta och detta i alldeles särskilt hög grad om man inte sitter rätt. På bilderna till vänster på denna sida har vi samlat några sittställningar, som tyvärr är alltför vanliga bland LM-are på såväl kontor som verkstäder. De flesta stolar är anpassningsbara efter olika arbetsmoment men de utnyttjas tyvärr inte på rätt sätt. Genom ett par enkla handgrepp går stolen att ställa in efter vars och ens behov. Särskilt viktigt är det att se till så att ryggstödet sitter riktigt. Om dessa stöder ryggen i »veka livet» gör de den bästa nyttan. Men samtidigt är det viktigt att man tänker på hållningen och inte intar onödiga »snedställningar». Förutom att de är oerhört tröttande kan de dessutom medföra en mängd andra obehagliga följder såsom snedrygg, ischias och ryggskott. Den som sitter starkt framåtlutad frestar även hårt på ryggmuskulaturen. Sitter man länge på detta sätt, skaffar man sig en både skadlig och ful kutrygg, och dessutom sammanpressas flera viktiga organ såsom lungor och magsäck, varigenom andningen försvåras.

Sittandets teknik ger en hel del att tänka på. Men även om man sitter rätt i det dagliga arbetet får man inte glömma, att mycket stillasittande medför en viss försvagning av fot- och vadmuskulaturen. Dessa försvagas på grund av bristande övning och motion, och kroppsvikten tenderar då gärna att gå upp. När man sitter mycket, måste detta kompenseras genom rörelse. Motionera därför så mycket som möjligt under fritiden. Ta stärkande promenader i skog och mark, ty detta motverkar i hög grad fettbildning och bygger upp muskulaturen.

Telefon- nytt från Brasilien

En KONTAKT-läsarinna på Lidingö bidrar med följande skildring, som hon kallar

En telefonhistoria.

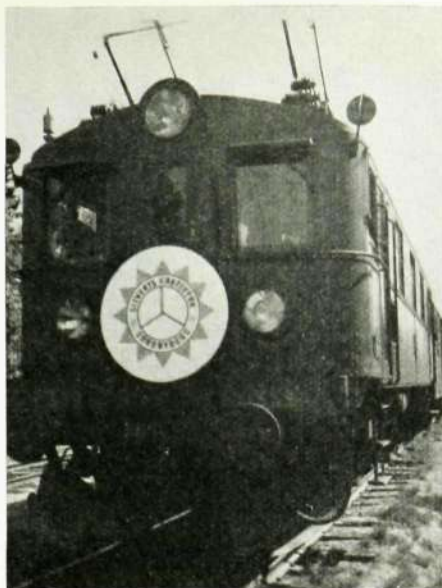
Vanligt folk har väggtelefoner, som är billigare än bordstelefoner. Sedan finns det enstaka personer, som har mycket bråttom och mycket pengar: För dem har det upfunnits radiotelefoner och biltelefoner.

De flesta telefontyper är utrustade med en klocka, vars ljud utövar ett magnetiskt inflytande på nervsystemet. Ingen tycks kunna motstå klockans fascinerande lockelse — ty hur skall någon på förhand veta vem det är som vill tala? För att inte tala om möjliga felslagningar med åtföljande romantiska konsekvenser.

Nåja! Det är inte om telefonens romantiska möjligheter jag tagit till skrivmaskinen, utan fast mer följande:

Det är nämligen så att jag känner en herre, innehavare av en firma i kemikaliebranschen. En stor del av dagen tillbringar han i telefonen: Folk ringer upp honom och han ringer upp folk.

En vacker dag (med säkerhet minns jag inte om dagen var vacker, men låt oss anta det i alla fall). En vacker dag således, slår han näven i bordet — något som anses vara mycket manligt att göra. Därefter sätter han på sig hatten och vandrar ut i vimlet. ... Nej, visst inte! Fel gissat! Han begår varken självmord

Sieverts extratåg till Furuvik var dekorerat med Sieverts emblemet.

eller andra dåd som brukar utföras då någon känner sig nere och är led på allting. Han återvänder efter någon timme och verkar både hemlighetsfull och glad.

Dagen efter kommer en »telefonare» upp på kontoret, som avkopplar telefonen och tar den med sig. — Jag tror att mina bekantas anleten avspeglar triumf och överlägsna leenden, samtidigt som de utbrister:

— De där är väl inget nytt! Och det är det ju inte heller. Men historien går vidare. Han behåller telefonen!

— Vad då?

— Ni protesterar! Hänvisar till avkopplingen och reparatörens besök. Ja det är alldeles riktigt, men hans telefon sätts upp på nytt. På en lyktstolpe ute på gatan, fjärran från kontoret.

Säkerligen ler Ni nu överlägset och påstår att jag handskas ovarsamt med sanningen. Men jag har belägg för vad jag säger. Här är beviset: På sid 168, i andra spalten från vänster, tredje abonnenten nedifrån räknat står:

ICEKA Ind. Chimica Brasileira — Poste 8/42 Sao Luiz — 36-3147.

Telefonkatalogen som uppgiften är hämtad från har utgivits 1952 av Companhia Telephonica Brasileira i 2,5-miljonstaden Sao Paulo, Brasilien. (Tvivlare hänvisas till Telegrafverkets samling av utländska telefonkataloger.) För dem som ej har tillgång till ett lexikon upplyses samtidigt att *Poste* betyder stolpe.

Två gånger om dagen — vid 11-tiden och 3-tiden — närmar sig den sydamerikanske affärsmannen sin »stolp-telefon», ringer upp och blir uppringd. Sedan återvänder han till sitt kontor där allt telefoniskt småprat definitivt avkopplats.

I B

600 med Sieverts extratåg

Med matsäckskorgar och bästa humöret anträdde Sieverts anställda med familjer det av fritidskommittén anordnade extratåget till Furuvik den 28 juni. Deltagareantalet var större än vid tidigare anordnade utflykter. Över 600 personer hade mött upp denna strålände söndagsmorgon. Det i Sieverts färger dekorerade tåget avgick från Sundbyberg via Stockholm C direkt till Furuvik. Humöret var under resan i topp, inte minst i de i tåget medföljande film- och dansvagnarna som flitigt besöktes av resenärerna.

Vistelsen i Furuviksparken infriade mer än väl de förhoppningar som hade ställts, Furuviksbarnens sommarspel, djuren, de härliga baden och inte minst en strålände sommardag gjorde vistelsen där till en upplevelse.

Det var nöjda och belättna resenärer som på kvällen anträdde återfärden mot Sundbyberg efter en väl använd dag. E K

Jubileumbukett

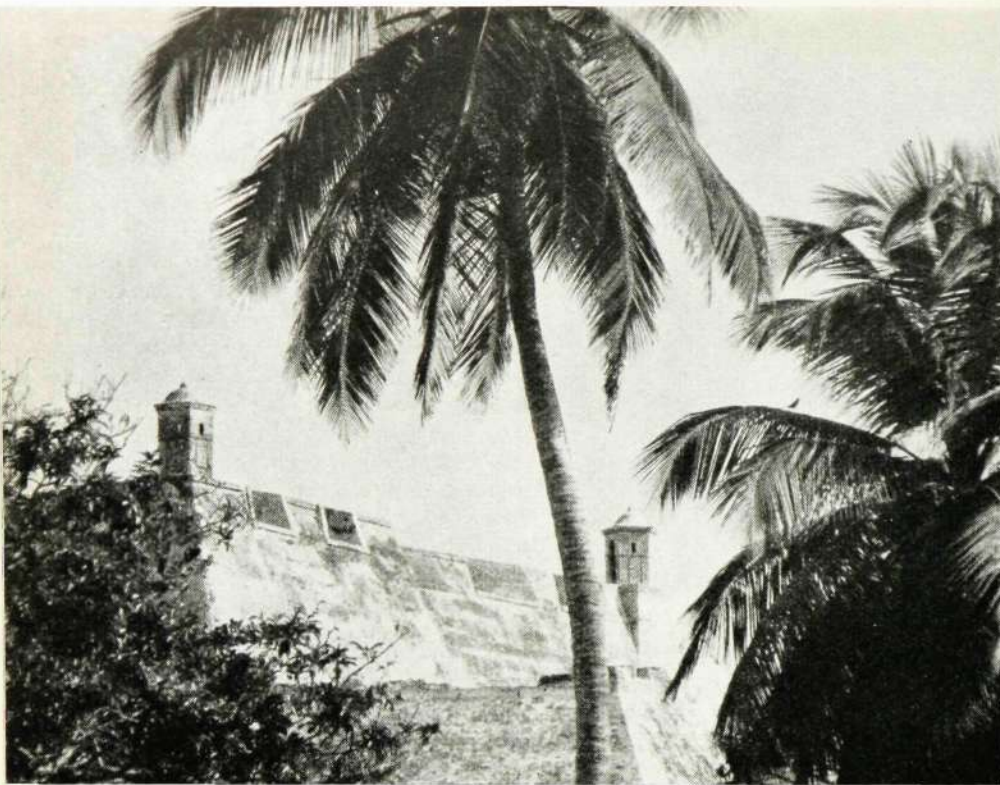
Stockholms 700-årsjubileum har i sommar satt sin prägel på Huvudstaden. Huvudfabrikens trädgårdsmästare bidrar med en liten hyllningsbukett genom att vid rabatten till portvaktslokalen skriva »700 år» med blommor. För att få fram texten har det gått åt ett 100-tal plantor.

Tyngdpunkten i 700-årsprogrammet har varit förlagt till Kungsträdgården, där tusentals personer varje kväll samlats för att ta del av det omväxlande underhållningsprogram som Stockholms stad och enskilda arrangerat. Vid invigningshögtidigheterna var det en 100 000-hövdad åskådarskara som trängdes på festplatsen. Det var ett besvärligt problem för ordningspolisen att dirigera trafiken. Men med hjälp av bärbara radiostationer från Svenska Radioaktiebolaget kunde de olika polispatrullerna hålla kontakt med varandra.

Musik under arbetet

Cartagenas befästningsverk är av imponerande mått. De vackra bastionerna har under århundradenas lopp byggts ut för enorma kostnader.

lade på 13 städer. Flera av dessa stationer har under årens lopp utökats betydligt, ett par av dem ända upp till fyra gånger. Totala antalet direkta linjer i stationer under byggnad och i drift utgör nu 121 000.

LM:s colombianska bolag har sitt huvudkontor i Bogotá

L M Ericssons colombianska bolag, Cia Ericsson Ltda, som har sitt huvudkontor i Bogotá, bildades i början av 1930-talet och dess chef är sedan några år tillbaka Arne Stein. Ekonomichef är C O Lennmalm och hans närmaste man är Per Wahlstedt. Teknisk chef är Olaf Gustafson och chef för försäljningen är Hans Hellberg. Assistenten till den sistnämnde är Gunnar Lindgren och Sigge Malmström. På nätsidan finns Rolf Stenerud, som är konsulterande för Empresa de teléfonos de Bogotá, Anders Berglund, Helge Carlsson, Rune Gustafsson, Ryno Isaksson, Carl Gunnar Johansson, Törner Johansson, Olof Åhlund och Carl Gustaf Lundman, placerad i Medellín som expert hos stadsförvaltningen. Gunnar Strömquist är chef för CEL i Medellín. Chef för stationsmontaget är Hans Isberg och montageledare i Medellín är Martin Johansson. På stationsmontagen tjänstgör vidare John Eriksson, Rino Rinnan, Folke Kollerud, Börje Nilsson, Hjalmar Salmert, Bertil Åhman och Arne Svensson.

I den organisationskommitté som hjälpt Empresa de Teléfonos de Bogotá att lösa problem av administrativ och organisatorisk art har bl. a. ingått John Lundell,

Nya LM-anläggningar i Colombia

Telefontrafiken i Barranquilla och Cartagena automatiseras

I två colombianska städer, Barranquilla och Cartagena skall L M Ericsson bygga automatiska telefonstationer och svara för nätbyggnaderna. De nuvarande telefonanläggningarna ägdes tidigare av koncessionsföretag, men har för en tid sedan försålts till respektive städer. Det finns automatiska telefonstationer av konkurrentfabrikat i såväl Barranquilla som Cartagena, men dessa kommer nu att ersättas med L M Ericssons automatiska system.

År 1932 invigdes den första automatiska LM-stationen

Det var år 1932 som de första stationerna utrustade med L M Ericssons automatiska telefonsystem med 500-linjers väljare sattes i drift i Colombia, och det skedde i de båda städerna Honda och Ibagué. Sedan dess har L M Ericsson byggt ett stort antal telefonanläggningar i landet, bl. a. utfört det omfattande arbetet med automatiseringen av telefonnäten i huvudstaden Bogotá och industristaden Medellín.

Vy över Barranquilla. Staden har en modern bebyggelse och ett flertal industrier och är av särskild stor betydelse för den colombianska handeln med kaffe.

Räknar man samman antalet installerade och beställda LM-anläggningar i hela landet blir det totalt 23 stationer, förde-

Gustav Hansson, Nils Stolpe och Erik Stranninge.

Dessutom finns LM-representation i flera colombianska städer. I Barranquilla ombesörjes den av Ivar Hilstad och agent i Cartagena är G A Quartzell. Med sin firma Skandia representerar han ett flertal svenska exportindustrier.

Barranquilla är jämte Medellín Colombias andra stad

Av de båda colombianska städerna Barranquilla och Cartagena är den förstnämnda störst med ca 300 000 invånare. Här skall L M Ericsson förutom nätanläggningen bygga tre telefonstationer på sammanlagt 15 000 linjer. Barranquilla är Colombias viktigaste hamnstad och ligger vid Magdalenaflodens västra strand, omkring 35 km från dess utlopp i Caribiska havet. Genom att floden för stora kostnader gjorts farbar är staden tillgänglig även för oceangående fartyg. Den förutvarande hamnstad Puerto Colombia, vid flodens mynning, har på senare tid blivit en stor badort, där den långa plagen inbjuder till uppriskande rekreation.

Barranquilla är jämte Medellín Colombias andra stad i storleksordning. Den har en modern bebyggelse, ett flertal industrier och är av särskild betydelse för den colombianska handeln med kaffe.

Cartagena var redan på 1500-talet Sydamerikas starkaste fästning

Cartagena, som man når efter två timmars bilfärd på fin väg från Barranquilla, är en av Colombias tre städer på Atlant-kusten. Cartagena är flottbas och dessutom centrum för ett rikt jordbruksdistrikt. Det är en mycket intressant gammal stad från kolonialtiden och den var redan då en av de förnämsta utskjppningshamnarna. Handeln tillförde staden stora rikedomar, och var därför ett eftertraktat mål för piratöverfall. Staden utbyggdes därför redan på 1500-talet till Sydamerikas starkaste fästning. De grandiosa bastionerna, som under århundradenas lopp utökats och förstärkts för enorma kostnader är imponerande än i dag. I denna stad skall L M Ericsson installera två automatiska telefonstationer för 4 000 linjer och svara för nätbyggnaderna.

Landet befinner sig i ett kraftigt utvecklingskede

Colombia är i främsta rummet ett jordbruksland och befinner sig för närvarande i ett kraftigt utvecklingskede. Regeringens och de olika myndigheternas intresse för att göra förbättringar tar sig uttryck i omfattande projekt, såväl på det agrikulturella som industriella området. En mängd fabriker har vuxit upp och

Ingenjör Bengt Looström och guvernören i Arica, don Manilo Bustos, växlar ett hjärtligt handslag efter telefonstationsinvigningen, medan filmkameror och fotoblixtar förevarar händelsen.

Telefonstationsinvigning i Chile

I den chilenska staden Arica har en automatisk telefonstation som levererats av LM Ericsson satts i drift. Invigningshög-

givit arbete åt ett stort befolkningsskipt. Transportnätet har under senare år utbyggt betydligt, och ytterligare arbeten planeras. Helt nyligen lades de första sylarna till den 380 km långa Magdalena-järnvägen, vars uppgift blir att förbinda kustområdet i norr med landets industri-centra i det inre. Bland de många vägar, som projekteras eller är under utbyggnad, kan särskilt nämnas den mellan Cartagena och Medellín.

Abonnentväxlar från L M Ericsson har installerats i de flesta colombianska städer. Vid årsskiftet 1952—53 var 230 sådana växlar med över 6 000 anslutningar i drift.

tidligheterna inleddes med att Fjärde infanteriregementets musikkår spelade nationalsången, varefter den chilenska flaggan hissades framför telefonstationsbyggnaden. Ett stort antal representanter för civila och militära myndigheter var närvarande vid öppningshögtidligheterna, bl a guvernören i Arica don Manilo Bustos, borgmästaren, don Edmundo Flores Rivera m fl. Invigningen ljudfilmades och visades sedan i nyhetsjournalerna på landets biografer.

Staden Arica är en stor handelsstad med en frihamn som är transitohamn för Bolivia och södra Peru. I staden skall LM Ericsson på ett sjukhus som är under uppförande installera en PABX-växel för 90 anknytningar.

Biskopen välsignar Aricas nya telefonstation. Till vänster om stativet skymtar LM-aren Gunnar Hansson.

Rekordpoäng vid mästerskapet i skytte

Söndagen den 16 augusti hade ledningen för Rifas skytteklubb bråda timmar. De svarade nämligen för värdskapet vid Ericsson-koncernens mästerskapsskjutningar för året. Valplatsen var Järva skjutbanor och 150 skyttar hade anmält att de ämnade delta. Nu startade »endast» 120 och de behövde inte ångra att de satsade dagen på skytte. Tävlingarna gynnades av ett strålrande vackert väder och tävlingsmaskineriet var väloljat.

I lagtävlingen segrade LME med ny rekordpoäng, 359, och i det förutänmälda laget ingick tre 5:te klass-skyttar, J Sundberg, C S Waldenström och K B Olsbro, en 3:dje klassare, G Olsbro, och

Mästerskytten J Sundberg.

en 2:dra klassare, A Jörgensen. Två blev det alltid farliga Söderhamnslaget som uppnådde 354 poäng. I lagtävlingen är söderhamnarna utan tvekan de jämnaste. De har under de fem tävlingar som avverkats blivit tvåa fyra gånger och segrat en gång.

LME erhöll en andra inteckning i direktör Helge Ericsons vandringspris, likaledes en andra inteckning i Verkmästarebålen, samt en miniatyr av denna bål såsom första lagpris.

I mästerskapstävlingen segrade för tredje gången John Sundberg, LME, med utmärkta 190 poäng, nytt mästerskapsrekord. Sundberg startade med fenomenala 99 i dubbelserien och han tog därmed en så överlägsen ledning att segern aldrig var hotad. Visserligen skilde endast två poäng ett tag mellan honom och den som hela tiden kämpade om andra platsen, Stenebäck, SKV, men Sundberg är ju »stående-specialist» och i de båda avslutande skotten i stående gick han ifrån ytterligare och segrade med hela 7 poäng

till godo. Sundberg fick förutom sin tredje guldmedalj i dessa tävlingar, sin tredje inteckning i den för mästerskapet uppsatta silverkannan, som han därmed erövrade för alltid.

Resultat:

Lagtävlingen: 1. LME, Stockholm, 359 p, 2. LME, Söderhamn, 354, 3. Älvsjö Kabelverk, 343, 4. Rifa, 334, 3. LME, Karlskrona, 325, 6. Svenska Radiobolaget, 316, 7. Sieverts Kabelverk, 296, 8. Alpha (ej fullt lag), 173.

Mästerskapet: 1. J. Sundberg, HF, 190 p, 2. E Stenebäck, SKV, 183, 3. Z Adolfsson, HF, 182, 4. C E Waldenström, HF, 182, 5. K B Olsbro, HF, 181, 6. B Frunk, SÖ, 178.

Klass V: 1. K B Olsbro, HF, 77 p, 2. A Jernström, RIF, 73, 3. E Stenebäck, SKV, 72, 4. J Sundberg, HF, 71.

Klass IV: 1. N Stenberg, KV, 73 p, 2. B Frunk, SÖ, 72, 3. L Gustavsson, HF, 71, 4. R Andersson, KA, 70, 5. G Jarlegen, HF, 67, 6. G Wahlberg, HF, 66, 7. L Karlsson, KA, 65, 8. K E Danielsson, MF, 64, 9. W Salminen, HF, 64, 10. G Granstam, HF, 64.

Klass III: 1. G Eklund, RIF, 73 p, 2. G Åsberg, SÖ, 72, 3. S Häggström, SRA, 70, 4. G Olsbro, HF, 69, 5. P E Nilsson, SÖ, 68, 6. G Willsson, KV, 67, 7. H Geidon, HF, 67.

Klass II: 1. K G Magnusson, SÖ, 74 p, 2. P Wahlén, KV, 73, 3. A Jörgensen, HF, 73, 4. K A Nilsson, HF, 73, 5. T Petersson, KA, 71, 6. G Birkestedt, KA, 71, 7. A Hedström, SÖ, 68, 8. B Modigh, KV, 67, 9. N Öhman, RIF, 65.

Klass I: 1. S L Kulhanek, SKV, 80 p, 2. E Kindstedt, HF, 79, 3. B Lundeqvist, RIF, 78, 4. E Andersson, HF, 75, 5. F Bloom, ABA, 75, 6. B Kindvall, SKV, 75, 7. Anna Lisa Berg, HF, 74, 8. G Andersson, HF, 73, 9. R Larsson, SÖ, 72, 10. A Lagercrantz, RIF, 70, 11. K Sundell, SKV, 69, 12. N Törnqvist, HF, 68.

Kompaniafton för hemvärn och lottor

Hemvärnskompaniet vid L M Ericsson hade i juni sin årliga kompaniafton och det var i det närmaste ett 100-tal »krigare» och lottor som hörsammat kallelsen och bänkat sig vid kaffeborden i Huvudfabrikens tjänstemannamatsal.

Hemvärnschefen Inge Enander hälsade samtliga välkomna och direktör S T Åberg, som även är hemvärnsman, talade å bolagets vägnar och hoppades att han i sin nya befattning skulle kunna ägna mer tid åt hemvärdet än han kunnat göra såsom försäljningsdirektör.

Sedan vidtog utdelning av årtalsmedaljer. Förtjänstmedaljen i guld tilldelades bl a fru Anna Lisa Bohman och Petri-medaljen i brons överlämnades till fru Lily Jödahl.

I början av december förra året hade hemvärdet en fältskjutning och i lagtävlingen mellan plutonerna gällande hela fältskjutningen hävdade sig 3. plutonen bäst och segrade överlägset med 316 poäng. 8. plut med andra på 280 p och 1. plut tredje på 280 p. Dessa tre lag erhöill var sitt lagpris. Det segrande laget bestod av följande skyttar: E Björk, A Elgeryd, E Gustavsson, L Gustavsson, G Hagström, P Hansen, K B Olsbro, E Persson, V Salminen och J Sundberg.

I tävlingen ingick även skjutning enligt programmet för Rikshemvärnstävlingens första omgång. Denna skjutning utgjorde även en lagtävling mellan plutonerna, varvid den pluton som erhöill högsta medelpoängen sedan den sämsta fjärdedelen borträknats hade segrat. Här segrade 6. plut med 33,66 poäng före 8. plut som hade 31,3 poäng. I det segrande laget ingick: E Engström, A Hofström och G Lindblom. Laget erhöill första inteckning i det nyuppsatta vandringspriset för denna tävling.

Den individuella prislistan fick följande utseende:

Klass 4 o M. 1. J Sundberg, 3, 35 tr, 2. K G Landin, 7, 32 tr, 3. V Salminen, 3, 31 tr, 4. K B Olsbro, 3, 30 tr, 5. G Granström, 1, 30 tr.

Klass 3. 1. L Gustavsson, 3, 30 tr, 2. A Milton, 4, 29 tr, 3. G Heijkensköld, 8, 28 tr, 4. J Wernersson, 1, 26 tr, 5. P Hansen, 3, 26 tr, 6. G Wilson, 5, 26 tr, 7. S Olsson, 5, 25 tr.

Klass 2. 1. A Jörgensen, 4, 26 tr, 2. E Serander, 5, 26 tr, 3. S Runeborg, 6, 25 tr, 4. H Örnberg, 8, 24 tr, 5. T Dahlqvist, 8, 24 tr, 6. E Persson, 3, 22 tr, 7. H Geidon, 8, 20 tr, 8. E Lundström, 1, 19 tr, 9. T Werner, 1, 18 tr, 10. A Lundberg, 7, 18 tr.

Klass 1. 1. G Andersson, 1, 26 tr, 2. A Elgeryd, 3, 26 tr, 3. B Bejbom, 8, 25 tr, 4. E Engström, 6, 24 tr, 5. E Johansson, 8, 24 tr, 6. E Björk, 3, 23 tr, 7. N Hellqvist, 1, 22 tr, 8. E Andersson, 1, 21 tr, 9. A Nilsson, 5, 20 tr, 10. E Gustavsson, 3, 19 tr, 11. G Hagström, 3, 19 tr, 12. G Ström,

LME segrade över Sandviken i fri idrott

Ingenjör Roland Sjöberg med två av de bästa eleverna som i år avgick med examen från L M Ericssons lärlingskola.

Den traditionella treklubbsmatchen mellan LM Ericsson—Nymans—Sandvikens Jernverk omfattande fotboll, fri idrott och tennis, utkämpades i år i Sandviken den tredje lördagen i augusti.

Som alltid vid denna triangelkamp rådde ett strålande sommarväder. LM-truppen, som transporterades per buss till valplatsen, fick omedelbart efter landstigningen i Sandviken börja den fredliga kampen. Fotbolls- och tennisspelarna utkämpade sina strider på Jernvallens fina banor, medan den fria idrottens kamp om centimeter och sekunder avgjordes på Norra Idrottsplatsen.

Striderna på Jernvallen avgjorde stälmännen helt i sin favör. I fotboll segrade hemmalaget med 2—0 över både LME och Nymans. När kampen om andra plats skulle göras upp visade ock LM-arna lejonklon och besegrade Nymans med 5—1. Sandvikens tennisspelare besegrade LME med 2—1 och Nymans fick bita i gräset med 3—0. Ett plåster på såren för LM-arna blev dock segern över Nymans med 3—0. Nu saknade både tennis- och fotbollslaget ett par av sina bättre »krigare», och vad dessa betyder för laget märktes tydligt. De som representerade LME i Sandviken gjorde dock bra ifrån sig och föll med den äran.

När friidrottsmännen från LME fick de föga uppmuntrande rapporterna från Jernvallen var ställningen på Norra Idrottsplatsen ytterst jämn. Men i de sista grenarna, stafett 4×80 meter för damer och 1 000 meter för herrar gjorde LM-flickor och -telefonpojkar en vacker insats och bärgade överlägsna segrar. Slutresultatet från friidrotten blev att LME utgick som segrare med 84 poäng, Sandviken kom på andra plats med 60 poäng och Nymans på tredje med 67. Då det var första gången LME besegrat Sandviken i fri idrott var glädjen efteråt stor i LM-laget.

3, 18 tr, 13. G Lindblom, 6, 17 tr, 14. E Dahlander, 3, 17 tr, 15. E Möller, 3, 17 tr.

Efter prisutdelningen vidtog ett underhållningsprogram som livligt uppskattades, varefter det var tid för att göra iordning för dansen. De fåtaliga lottorna voro flitigt i elden medan de övriga ägnade sig åt att kasta varpa, pilkastning eller miniatyrbowling. I det förstnämnda segrade Härdelin med 26 cm fått följd av Byrenius och K B Olsbro. I pilkastning tog Björlenius hem första pris och i bowling segrade G Andersson på 50 poäng.

De olika idrottstrupperna samlades efteråt till en gemensam förbrödringsfest där idrottsledaren Magnusson till segrarna delade ut en ny, för denna triangelkamp speciellt komponerad plaket.

Resultat: Damer:

Löpning 80 m: 1. Gerd Mattsson, Nymans, 11,4, 2. Ruth Pettersson, Sandviken, 11,5, 3. Siri Brunnfors, LME, 11,5. *Slungboll:* 1. Senta Nybon, Nymans, 35,70, 2. Majken Ekman, Sandviken, 35,38, 3. Inga Rosengren, LME, 34,35. *Längdhopp:* 1. R Pettersson, Sandviken, 4,33, 2. I Rosengren, LME, 4,15. *Stafett 4×80 meter:* 1. LME, 46,8, 2. Nymans, 48,5, 3. Sandviken, —.

Herrar:

Löpning 100 meter: 1. K Gille, Sandviken, 11,6, 2. G Ulriksson, LME, 11,8. *Löpning 400 meter:* 1. G Ulriksson, LME, 53,0, 2. G Hallqvist, LME, 54,2. *Löpning 1 500 meter:* 1. G Hallqvist, LME, 4,08,2, 2. R Ericsson, Sandviken, 4,08,8. *Längdhopp:* 1. A Andersson, Nymans, 5,86, 2. R Sjöberg, Sandviken, 5,76, 3. M. Ahinko, LME, 5,65. *Höjdhopp:* 1. L Sydén, Sandviken, 1,75, 2. Åke Andersson, Nymans, 1,70 3. Arne Andersson, Nymans, 1,60, 4. Rune Gustafsson, LME, 1,60. *Kula:* 1. Åke Sandberg, Sandviken, 11,71, 2. T Åström, Sandviken, 10,99, 3. A Roes, LME, 10,80. *Diskus:* 1. Börje Rosell LME, 36,10, 2. A Roes, LME, 34,41. *Stafett 1 000 meter:* 1. LME, 2,08,8, 2. Sandviken, 2,09,2, 3. Nymans, 2,18,2.

Telefonstatistik . . .

(Forts. fr. sid. 66)

telefonstatistik, är furstendömet Lichtenstein. Av de 1 967 telefonapparater, som finns i landet, är samtliga anslutna till automatstationer. I Trieste är 98 % av de 27 191 telefonapparaterna automatiserade och i Holland är 90,8 % av 281 036 telefoner försedda med fingerskiva för auto-

Examen vid lärlingskolan

LM Ericssons lärlingskola hade examen strax före midsommar som förrättades av rektor Martin Lindström vid Stockholms stads yrkesskolor. Efter examensförhör i Huvudfabrikens demonstrationsrum utdelades betygen. Efteråt samlades elever, lärare och målsmän till gemensam kaffe-fest i Midsommargården.

De avgångna eleverna är:

Mekanikerklassen: Tore Anzell, Erik Eriksson, Bror Hill, Hans Lindstål, Stig Modig, Karl-Viktor Pettersson, Karl-Werner Petersson, Bjarne Sundin, Leif Strand, Lennart Öfverberg.

Svagströmsklassen: Bo Adnell, Martin Ahinko, Lennart Brynildsen, Torsten Dahlström, Bengt Eriksson, Bengt Gustafsson, Per Heurlin, Alve Johannesson, Sven-O. Johanneson, Curt Johansson, Rolf Mattsson, Tore Mattsson, Stig Milander, Carl-Erik Moqvist, Bertil Nilsson, Bertil Nilsson, Evert Nilsson, Karl Nordlund, Gösta Olofsson, Bo Persson, Lars Rosengren, Hans Sahlgren, Bo Schelin, Lars Ståhlbrandt, Olof-Fr. Söderling, Staffan Torsell, Bengt Wahlin, Sune Wennling, Ture Westerberg, Stig Westring, Arwed Witzig.

matisk drift. I Sverige är nära 70 % av apparaterna anslutna till automatiska växlar.

Då det gäller telefontätheten i världens huvudstäder hade Stockholm för 25 år sedan en obestridlig förstaplacering med 28,7 telefoner per 100 invånare. Denna ledarplats behöll Stockholm till 1930, då USA:s huvudstad Washington gick om. Då var telefontätheten i Washington 32,7 och i Stockholm 30,5. Tio år senare — 1 jan. 1940 — återtog Stockholm ledar-

Språkrening

Herr Redaktör!

Det är ett ord som jag alltid har avskytt och det är »alltså». På senare tid har jag tyckt mig märka att det i mycket hög grad tagits i anspråk av LM-arna. Under ett enda telefonsamtal jag hade för en tid sedan med en LM-are kunde jag inte låta bli att då vi talats vid en stund räkna de gånger då min motpart i den andra luren använde sig av *alltså*. Jag fick det till tretton gånger. Jag vill visst inte att alla mina medmänniskor skall gå på värtalighetskurser eller dylikt, men om alla tänker på att i tid och otid ej använda *alltså* skulle det kännas mycket behagligare. Det tycker i alla fall jag. Och jag sätter nu punkt för att inte bli

Långrandig

platsen och förvisade Washington till sekundus. Då var telefontheten i Stockholm 40,1 och i Washington 38,8. När denna statistik efter kriget åter publicerades låg USA:s huvudstad åter främst och i den senaste statistiken har Washington 63,9 telefoner per 100 invånare, medan Stockholm kommer på andra plats med 49,5.

Av statistiken kan man också utläsa, att Stockholm med sina 371 886 telefoner har betydligt fler än t. ex. Rom med 257 538 apparater, och i det närmaste lika många som Tokio, som har en befolkning ungefär lika stor som hela Sveriges. Över miljonen telefoner är det endast tre städer som har. New York leder med 3,3 milj., London kommer därefter med 1,7 milj. och därpå följer Chicago med 1,5 milj.

Flera av Sydamerikas större städer har ett stort antal telefoner. Argentinas huvudstad Buenos Aires har 537 966, Rio de Janeiro i Brasilien har 224 132 och Sao Paulo i samma land har 127 697.

Statistiken visar även hur många telefonsamtal, som utväxlats inom olika länder. Mest pratats tycks man vara i Kanada, där det utväxlats 378,2 samtal per person under ett år. USA får finna sig i en andraplacering med 376,3 samtal. Islänningarna kommer på tredje plats med 364,8 samtal medan Sverige kommer fyra med 309,6 samtal per person. För 25 år sedan var det i USA man utnyttjade sina telefoner mest med 226,5 samtal per person. I Sverige har pratambeten nästan fördubblats, ty då låg Sverige på femte plats med 115,2 samtal per person.

Nytt användningsområde för elstängsel

På L M Ericssons rikhaltiga fabrikationsprogram finns elstängsel för lantbrukets behov vid inhägnad av betesmarker. Ett nytt användningsområde för elstängsel rapporteras från Oslo. I samband med att universitetsbyggnaden fasadbelystes framstod duvernans minnesmärken på fasadens ornament alltför störande, och man försökte därför hålla duvorna på avstånd genom olika avspärningsanordningar, som dock inte visade sig särskilt effektiva.

En elinstallatör föreslog då elstängsel, och man satte genast igång med olika strömstyrkor och placering av trådarna. En brevduva tjänstgjorde som försöksdjur. Det föreföll lämpligast med 2 trådar med någon cm:s avstånd från varandra, av vilka den undre tjänstgjorde som återledning. Duvorna borde gripa om bägge trådarna samtidigt, när de slog ned på elstängslet.

Genom att under en längre tid studera duvernans vanor fann man, att de alltid gick ned vid gesimsens ytterkant och därifrån spaserade inåt till sina favoritplatser. Man ansåg det därför tillräckligt att »minlägga» ett bälte utmed kanten. Då anläggningen var färdig, slog duvorna sig emellertid helt lugnt ned på tråden utan att tyckas ha något obehag av strömstötar. Det visade sig, att dessa universitetsduvor var mera hårdföra och utrustade med bättre elektriskt isolerade fötter än brevduvan. Vidare kom duvorna mycket snart underfund med att det också fanns helt strömlösa och särskilt behagliga distrikt — ovanpå isolatorerna! Anläggningen måste därför göras om, så att trådarna passerade över isolatorerna i stället för på vanligt sätt runt om dessa.

Anläggningen blev färdig våren 1951 och har sedan dess fungerat till belåtenhet.

Vaxholmsutfärder

Vaxholm har varit ett populärt utfärds- mål i sommar för olika sammanslutningar inom koncernen. Tidigt på försommaren var det Sällskapet LME och fritidskommittén vid Sieverts Kabelverk, som gästade den idylliska skärgårdsstaden och strax före midsommar var det LME:s fritidskommitté, som stod för värdskapet. Sällskapet LME:s utfärd gynnades av ett mycket vackert väder och glädjen stod högt i tak på Vaxholms Hotell, vars hela etablissemang förhyrts. Den gemensamma middagen åts under den bästa stämning och klubbmästaren, ingenjör C G Löfgren, hade all anledning att känna sig belåten. Talet till kvinnan hölls av ingenjör Per Ahlström vid Huvudfabriken. Den mest bejublade versen lød:

Tågproblem

Denna gång inbjuder vi våra läsare att lösa ett växlingsproblem. Vi förflyttar oss för den skull till en bangård. Vid den här stationen ställdes stinsen en dag inför ett ovanligt problem. Två tåg brukade dagligen mötas på den enspåriga banan vid hans station, varvid det ena tåget gjorde en liten omväg över en spårslinga som fanns där. Men på spårslingan fanns endast plats för loket och fem vagnar. Det var detta som vållade stinsen bekymmer för det hade nämligen signalerats att båda loken skulle uppenbara sig med vardera tio vagnar bakom sig. Hur skulle tågen komma förbi varandra? Stinsen var dock knepig och satte igång med en skickligt uträknad rangering och när tågen fortsatte vidare var vagnarna kopplade i samma ordning som när de kopplade till stationen. Hur bar sig stinsen egentligen åt? Det är säkerligen många LM-are som är lika skickliga »stinsar». Kan ni komma med ett förslag så blir Ni belönad med en tiokronorssedel om Ni sänder in det till Kontakts redaktion före den 25 september.

Problemlösning

Räknegåtan i förra numret av KONTAKTEN var kanske i lättaste laget. Massor av lösningar strömmade in och alla de som vi haft möjlighet att kontrollera har visat sig vara riktiga. Ett flertal lösningar var möjliga. Det enklaste var att lägga samman alla talen och sedan dela summan med tre. Detta blir 48 och sedan är det inte svårt att finna ut åtta olika kombinationer som har denna summa. Den först öppnade lösningen hade sänts in av Yngve Sternung på Us. Han skall få priset pr post.

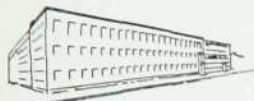
Ack! Vad vore mannen utan Quinnan? I helg, i söcken tar Ni hand om oss. Vilket skimmer över LM-flickan, som sätter piff på vardagens tristess. Mina Bröder, hennes franska förnamn *eLe aiMe* betyder kort och gott: Hon älskar!

Vid 1-tiden anträdde återfärden varvid det serverades vickning ombord, medan de danslystna fortsatte att ta en svängom på fördäcket.

Fritidskommittén vid Sieverts Kabelverk hade litet otur med vädret, ty det var ganska kallt då ett par hundra SKV-tare landade i Vaxholm. Efter pick-nick i det gröna trädde sedan dansen på en lövad dansbana.

LME:s fritidskommitté hade sin Vaxholms-utfärd den 9 juli. Ca 300 personer deltog och humöret var det allra bästa. Under färden ut bjöds på ett litet underhållningsprogram, som *Kalle Karlsson* var pappa till. Sedan dansades med liv och lust vid Storstugan till tonerna av Olle Hellströms trio.

FRÅN FÖRETAGSNÄMNDERNA

Ermi

Sammanträde den 22 maj 1953

Det ekonomiska resultatet av bolagets verksamhet har på grund av den starkt minskade efterfrågan på elmätare icke blivit tillfredsställande och en förlust redovisas därför för föregående år, anförde hr Averkmark. Denna har emellertid täckts av ett koncernbidrag från moderföretaget.

Enligt den förhandsbudget som gjorts kan man räkna med en viss ökning av tillverkningen av trefasmätare i jämförelse med föregående år, meddelade hr Drougge. Produktionen av instrument kommer nog att bli av ungefär samma storleksordning som förra året, medan man i fråga om balanseringsmaskiner troligen också kan räkna med någon förbättring.

Arbetskyddsfrågor

Kanslichef Thörnberg omtalade, att antalet olycksfall inom svensk industri visat en fortlöpande stegring fram till 1950. Sedan dess har emellertid antalet olycksfall sjunkit kontinuerligt.

Antalet olycksfall per 100 årsarbetare har under de gångna åren varit betydligt lägre vid Ermi än genomsnittet för verkstadsindustrin. Detta beror till stor del på att Ermi har en lättare tillverkning. Antalet olycksfall i arbetet var vid Ermi år 1952 6,1 per 100 årsarbetare, vilken siffra är lägre än genomsnittet för koncernen. På grund av olycksfall gick under år 1952 739 arbetsdagar förlorade. En betydande del av denna frånvaro har förorsakats av olycksfall som inträffat på vägen till och från arbetet. Hr Sunesson påpekade vikten av att med alla till buds stående medel försöka få ned antalet färdolycksfall liksom övriga olycksfall.

Samarbetet i skyddsfrågorna är mycket gott, framhöll hr Andersson, som även frågade efter sambandet mellan ackordsarbete och olycksfallsfrekvens. Hr Thörnberg anförde, att företag med mycket ackordsarbete och högt rationaliserad

tillverkning i många fall har mycket låg olycksfallsfrekvens. Det går nog därför inte att lämna något entydigt svar på frågan.

Förslagsverksamheten

Tre förslag hade behandlats av förslagskommittén sedan föregående sammanträde. Ett av dessa hade rekommenderats till belöning, som senare utbetalats med 50 kronor.

AB Svenska Elektronrör

Sammanträde den 3 juni 1953

En kommentar lämnades till företagets bokslut för år 1952. Hr Granler omtalade att verksamheten beträffande standardrör har minskat under året under det att övriga verksamhetsgrenar ökat i omfattning. Den sjunkande prisnivån på importerade produkter har medfört svårigheter för bolaget att hävda sig i konkurrensen och det inelligande lagret av färdiga produkter har ökat.

Försäljningsläget

En påtaglig försämring i försäljningssituationen för standardrör har inträtt, framhöll hr Lagerholm. Tillverkning kan icke som tidigare grundas på inkomna beställningar utan sker för närvarande för lager, då våra kunder i dagens läge inte anser det vara möjligt att på längre sikt förutse sitt behov av rör.

Med hänsyn till försäljningssituationen planeras en avsevärt mindre tillverkning av standardrör i år än under föregående år, anförde hr Granler. Produktionen av standardrör har med anledning härav redan anpassats till det förändrade marknadsläget, vilket även nödvändiggjort en viss *personalreduktion*.

Produktionen av specialrör har under senare tid varit något större än tidigare medan tillverkningen av mikrovågsrör varit något mindre än tidigare beroende på övergång till nya typer av rör. Laboratoriearbete för kunders räkning har bedrivits i samma takt som tidigare.

Kabelverket, Älvsjö

Sammanträde den 8 juni 1953

Ny ledamot i företagsnämnden efter hr Tore Johansson är hr Tengsell. Till vice ordförande valdes hr Edman.

Dagsläget

Antalet anställda arbetare inom koncernen i Sverige har sedan mars föregående år minskat med cirka 20 %, omtalade hr Thorelli. Kabelverket är den fabrik som haft den minsta nedgången, cirka 6 %, under denna tid.

Det är vår uppfattning att verksamheten under återstoden av detta år kommer att ligga på ungefär nuvarande nivå vid flertalet arbetsplatser. För första halvåret 1954 är det svårare att förutse förhållandena, men vi räknar även för denna tid med i huvudsak oförändrad sysselsättning.

Läget på de olika marknaderna är varierande. Orderingången från den svenska marknaden är vad Huvudfabriken beträffar av ungefär samma storleksordning som tidigare. På många av exportmarknaderna är finansieringsfrågorna av stor vikt, då kunderna fordrar betydande krediter under längre tid, vilket är svårt att tillfredsställa.

Produktionen vid Kabelverket beror i viss utsträckning på tillverkningens omfattning vid Huvudfabriken, framhöll hr Westling, och på de tillverkningar som levereras till Huvudfabriken kan vi alltså räkna med ungefär oförändrad sysselsättning. Produktionen av stationskabel kommer därför tills vidare att ligga på ungefär samma nivå som f. n.

Vi vet för närvarande ej hur mycket lokalkabel Telegrafverket önskar under nästa år, men vi torde få leverera ungefär lika mycket som i år, om ej Telegrafverkets anslag nedskäres av statsfinansiella skäl, sade hr Westling.

Skrotkostnaderna

Avfallsprocenten under år 1952 har som helhet inte varit lägre än tidigare år, påpekade hr Steiner. Avfallskostnaderna är av mycket stor vikt för vår ekonomi, då de uppgår till betydande belopp.

Avsevärda merkostnader förorsakas också av att mera material faktiskt levereras än konstruktionerna föreskriver i form av grövre dimensioner o. d. Genom att bättre följa konstruktionerna är det nog möjligt att göra inbesparingar.

Hr Steiner lämnade även en redogörelse för några av de större kostnadsposterna. Med hänsyn till de relativt stora underhållskostnaderna för maskiner ansåg hr Berglund, att det skulle vara lämpligt att ha en smörjare som handhade den periodiska smörjningen av maskinerna. Om var och en får omhänderha sin egen maskin känner han också mer ansvar för den, sade hr Eklöv, som ansåg att den enklare smörjningen därför borde omhänderhas av varje arbetare. Däremot skall oljebyte och mera invecklad smörjning göras av reparatörer.

Vid sammanträdet framfördes också förslag om industrigymnastik på ett par avdelningar. Detta kommer att ordnas internt på dessa avdelningar. Vidare lämnades en redogörelse för L M Ericssons bokslut för år 1952. En kommentar till detta lämnades i föregående nummer av Kontakten.

AB Alpha, Uddevalla

Sammanträde den 9 juni 1953

Orderstocken har under de fyra första månaderna detta år minskat ytterligare, omtalade hr Rössel. Det finns emellertid vissa tecken som tyder på att ordergången kommer att förbättras något under den återstående delen av året. Situationen i fråga om installationsmateriel har icke förändrats. Försäljningen härav kommer i fortsättningen att omhänderhavas av ABA.

Genom den minskade produktionen har det ekonomiska resultatet försämrats. Den sparsamhetskampanj som förts har emellertid medfört att de rörliga omkostnaderna minskat i ungefär samma takt som nedgången i produktionen.

Vid sammanträdet diskuterades även vissa frågor angående arbetstid.

AB Alpha, Sundbyberg

Sammanträde den 11 juni 1953

Orderstocken har under den gångna delen av året minskat, framhöll hr Rössel, men produktionen kan nog i huvudsak fortgå i nuvarande omfattning under resten av detta år.

Trots att en hel del besparingar gjorts har omkostnaderna ej täckts på grund av att produktionens omfattning ej varit av normal storleksordning.

Förslagsverksamheten

Kontorets förslagskommitté hade behandlat fyra förslag. För två av dessa hade ersättning utbetalats med tillsammans 175 kronor.

Vid sammanträdet diskuterades arbetsstudieavdelningens program. Det framhölls att en av arbetsstudieavdelningens viktigaste uppgifter var att få fram underlag för tillverkningen, operationskort, instruktionskort etc., så att tillverkningen kunde löpa störningsfritt. Genom studier försöker man få fram underlag som möjliggör en rättvis ackordsättning, varvid man efter förmåga beaktar alla vidkommande faktorer.

Frågan om skivval för musik under arbetet diskuterades även.

Söderhamnsfabriken

Sammanträde den 17 juni 1953

Det tidigare diskuterade önskemålet om ordnande av försäljning av i första hand arbetskläder diskuterades vidare. Hr Schön omtalade, att han varit i kontakt med verkstadsklubbens försäljning vid Huvudfabriken. Möjligheterna att samarbeta med denna försäljning är nu emellertid inte så stora, omtalade hr Schön. Det ansågs därför att det för närvarande inte var lämpligt att starta någon dylik försäljning.

För att ordna försäljning av bussbiljetter till personalen på ett bekvämare sätt hade kontakt tagits med SJ, som emellertid ännu icke hade tagit ställning till frågan.

Avlöningskontorets arbetsuppgifter

Hr Skjutare redogjorde för arbetet på avlöningskontoret, där förutom avlöningsuträkning även görs uträkning av skatteavdrag, avdrag för lönsparande, olycksfallsförsäkring, hjälpkassa m. m., vilket även medför en hel del extra redovisningsarbete. Hr Skjutare omtalade, att den tid avlöningskontoret hade på sig för arbetet var knappt tilltagen, varför det om någon helgdag inträffade i början på veckan ofta var nödvändigt att utbetala avlöningen en senare veckodag.

Arbetsstillgången

Sysselsättningen vid Huvudfabriken anses i huvudsak vara tryggad vid nuvarande nivå för resten av detta år samt med den mindre grad av säkerhet det är möjligt att bedöma situationen därefter även

under första hälften av nästa år, omtalade sekreteraren. Detta innebär även att leveranserna till Huvudfabriken under denna tid bör kunna bli av ungefär oförändrad storleksordning. Vid bedömande av framtidsutsikterna är det emellertid nödvändigt att komma ihåg att läget karakteriseras av betydande osäkerhet.

Hr J. Ericsson framhöll, att inga större förändringar av produktionen vid Söderhamnsfabriken planeras inom de närmaste månaderna. I fråga om produktionsavdelningen av fingerskivor torde det till en början bli en viss ökning medan produktionstakten i slutet av året antagligen kommer att minskas något. Produktionen av nya samtalsräknaren kommer efter semestern att återgå till normal storleksordning medan produktionen av den gamla typen troligen kommer att fortsätta i nuvarande takt under det närmaste halvåret.

På grund av materialsvårigheter har tillverkningen av järnvägssignalmateriel varit något mindre under den senaste tiden än tidigare.

Då svårigheterna nu är i huvudsak övervunna kommer produktionen att återgå till tidigare nivå.

I den utsträckning det är möjligt att i dag bedöma situationen förefaller det som om fabriken inte skall behöva ha några sysselsättningssvårigheter under de närmaste månaderna, sade hr J Ericsson.

Vid sammanträdet lämnades en redogörelse för L M Ericssons bokslut för år 1952 samt för försäljningsläget. Då redogörelser härför finnas i föregående nummer av Kontakten hänvisas till dessa.

Telesignalfabriken

Sammanträde den 23 juni 1953

Som ny ledamot i företagsnämnden efter hr B Eriksson har inträtt hr B Hedström.

Förslagsverksamheten

För tre av de fyra förslag som inlämnats hade ersättning utbetalats med tillsammans 75 kronor.

Arbetsstillgången

Hr Nilsson omtalade att ordergången under den gångna delen av året har varit av samma storleksordning som faktureringen, varför orderstocken är ungefär lika stor som vid årets början. Det inneliggande lagret av färdigvaror är emellertid betydande och har ökat ytterligare under de gångna månaderna. På grund av det stora lagret kommer det därför antagligen inte att bli möjligt att under längre tid öka sysselsättningen i större utsträckning. För att anpassa produk-

tionen till den nuvarande efterfrågan har det ansetts nödvändigt att i samband med semestrarna minska personalen genom vissa uppsägningar.

Möjligheterna för dessa arbetare att få arbete vid andra fabriker diskuterades. Det framhölls att möjligheter härtill fanns men att de arbeten, som kunde erbjudas, var av annat slag än de vid Telesignalfabriken.

Det är i dagens läge svårt att uttala sig om utvecklingen på de olika marknaderna, framhöll hr Nilsson. Konkurrensen är emellertid mycket hård. Försäljningsansträngningar har gjorts även på vissa marknader som fabriken tidigare icke bearbetat. Med hänsyn till att kraven på apparaterna på dessa marknader i vissa fall är något annorlunda än på de marknader, till vilka fabriken tidigare levererat, utföres vissa konstruktionsändringar.

På fråga av hr Junberger om personalreduktioner övervägs även beträffande den övervakande personalen meddelade hr Nilsson, att så för närvarande icke var fallet. Svårigheterna att åter öka produktionen är nämligen mycket stora om en delvis ny förmansstyrka först skall behöva läras upp. Till viss del har det varit möjligt att låna ut dylik personal till andra fabriker inom koncernen.

Vid sammanträdet framfördes vissa synpunkter på bl. a. transporter och lagring. Dessa frågor skulle närmare undersökas. Vidare lämnades en redogörelse för L M Ericssons bokslut. Härom kan läsas i föregående nummer av Kontakten.

Stationsmontagen

Sammanträde den 25 juni 1953

Ny ledamot i företagsnämnden efter hr Collerud, som avrest på uppdrag utomlands, är hr Å Stridsberg.

Ordersituationen

Hr Patricks omtalade, att antalet anställda montörer vid montage i Sverige minskat något under de gångna månaderna, vilket huvudsakligen beror på att vissa landsortsstationer blivit färdiga. Vid montagen i Stockholm är antalet anställda ungefär oförändrat medan en viss ökning skett i Göteborg. I utlandet är antalet anställda ungefär oförändrat.

Utökningar av några större stationer har färdigställts sedan föregående samman-

träde och nya stationer har satts i drift i bl. a. Ängelholm och Jönköping. Vidare har några landsväxlar satts i drift.

Beställningar har sedan föregående sammanträde inkommit för utökningar av ett antal stationer och sammanfattningsvis kan sägas, att Telegrafverket för närvarande beställer i normal takt. Order har även erhållits på ett par större PBX-växlar.

Förslagsverksamheten

Två förslag hade behandlats, av vilka ersättning utgått för ett med 100 kronor.

Hr Hansson framförde några synpunkter på arbetsförhållandena för montagepersonalen utomlands. Han framhöll, att den fick arbeta under mycket olika förhållanden i olika länder. Arbetet består i regel av montage av större automatcentraler, varvid montagepersonalen får leda inhemsk arbetskraft. Arbetet fordrar förmåga att arbeta självständigt och ta egna initiativ samt goda ledaregenskaper, varför montörerna utomlands i stor utsträckning får utlopp för sin initiativkraft och förmåga till självständigt handlande. Hr Hansson framförde en hälsning från kollegerna i Colombia, som han nyligen besökt.

AB Rifa

Sammanträde den 30 juni 1953

Under de senaste månaderna har det kommit in något flera order än tidigare, omtalade hr Olstedt. Antalet förfrågningar har även varit något större än tidigare. Konkurrensen är emellertid fortfarande hård och priserna pressade.

Vi behöver ytterligare några kvalificerade arbetare, omtalade hr Brahme. Några planer på permitteringar har vi för närvarande inte.

Hur skall vi få ned våra tillverkningskostnader och öka vår konkurrenskraft?

Då lönekostnaderna och materialkostnaderna är de största kostnadsposterna måste rationaliseringsarbetet främst inriktas på att genom ökad mekanisering, rationalisering och förenkling av konstruktionerna sänka dessa kostnadsposter, framhöll ordföranden. Även kostnaderna för hjälpmaterial uppgår emellertid till betydande belopp och genom att minska dessa kostnader kan alla och envar hjälpa till att förbättra företagets ekonomi.

Kostnaderna för kassation och spill uppgår till avsevärda belopp, framhöll hr Boqvist. Genom ökad noggrannhet går det nog att minska såväl spill som kas-

sation. Vi är även tacksamma för att få uppslag för materialbesparing genom förslagsverksamheten.

Storleken av kassationen vid lindningen beror i betydande utsträckning på noggrannheten hos den som lindar, sade hr Eklund, som betonade att företagets konkurrenskraft ökade om vi kunde hjälpas åt att minska kassationen.

Hr Fröjd föreslog, att ett s. k. spinklager av remsor skulle uppläggas för pressaravdelningen, vilket kunde användas vid vissa order. Detta skulle om möjligt genomföras.

Musik under arbetet

Hr Svanvall framförde önskemål om att musikutsändningarna inte skulle vara fullt så långa som för närvarande samt att sändarna inte skulle vara inställda på så starkt ljud.

Ljudstyrkan på de olika sändarna har avpassats med hänsyn till bullret på avdelningarna, omtalade hr Eklund. Programmen kunde givetvis avkortas om flertalet önskade det.

Katrineholmsfabriken

Sammanträde den 26 juni 1953

Med utgångspunkt från budgeten för år 1954 kan man förutse i huvudsak oförändrad produktion vid Katrineholmsfabriken under följande år, omtalade hr Jonsson. Genom annulleringar och andra händelser kan givetvis läget komma att förändras. För närvarande är emellertid behovet av lindning stort och ett visst eftersläp finnes som bör inarbetas så snabbt som möjligt, då det är angeläget att företaget kan utföra leveranserna med korta leveranstider. Hr Lundgren framhöll, att det var nödvändigt att alla i nuvarande situation hjälper till att höja produktionen så att eftersläpet kan inarbetas så fort som möjligt.

Förslagsverksamheten

Fem förslag hade färdigbehandlats sedan föregående företagsnämndssammanträde. För tre av dem utgick ersättning med sammanlagt 285 kronor. Sammanlagt hade sju förslag inkommit sedan föregående sammanträde, vilket är betydligt mera än någon gång tidigare.

Vid sammanträdet lämnades även en redogörelse för L M Ericssons bokslut. Härom kan läsas i föregående nummer av Kontakten.

AB Ermex

Sammanträde den 8 juni 1953

Som ny ledamot i företagsnämnden efter fr. Smith har inträtt hr S Andersson.

1952 års bokslut

En redogörelse lämnades för bokslutet, varav bl. a. framgick, att företagets personal under föregående år i genomsnitt uppgått till 77 anställda. I löner hade utbetalats cirka 714 000 kronor.

Den ökade konkurrensen från utlandet i samband med svårigheter för kunderna att ligga med lager har medfört att avsättningsmöjligheterna för lås nu är något mindre än tidigare, omtalade hr Ramstedt i en redogörelse för dagsläget. Han framhöll beträffande marknaden för elstängsel, att avsättningen i Sverige är relativt god och redogjorde för exportansträngningarna. För att möta de ökade försäljningssvårigheterna har försäljningspersonalen utökats.

Den lördagsstängning, som under sommaren har tillämpats, har varit ett led i ansträngningarna att undvika personalinskränkningar, framhöll hr Hagengård.

Svenska Radio AB

Sammanträde den 3 juni 1953

Av hr Blombergs redogörelse för bokslutet för år 1952 framgick, att omsättningen under året uppgått till 17,6 miljoner och i betydande utsträckning utgöres av kommersiella radioprodukter. Den minskade efterfrågan på rundradioapparater har fortsatt och har medfört att apparatlagret har ökat.

Personalen uppgick i medeltal till 791 anställda. I löner har utbetalats cirka 7,9 miljoner kronor medan nettovinsten belöpte sig till 120 000 kronor. På fråga av hr Sellerstedt om speciella åtgärder hade vidtagits för att stimulera efterfrågan på radioapparater meddelade hr Blomberg, att ledningen vidtager alla de åtgärder som kan anses lämpliga.

Förslagsverksamheten

Sju förslag hade inlämnats sedan föregående sammanträde, av vilka sex behandlats tillsammans med nio bordlagda förslag. För tre av förslagen hade ersättning utbetalats med sammanlagt 150 kronor.

Vid sammanträdet diskuterades dessutom möjligheterna till omplacering av den personal som permitterats på grund av arbetsbrist. Det framkom att möjligheterna att erbjuda annat lämpligt arbete vid företaget för närvarande är små. Önskemål framfördes om att verkstadsavdelningarna skulle få listor med ritarnas signaturer så att man på verkstaden lätt kan få kontakt med rätt person då någon detalj behöver förtydligas. Det meddelades att sådana listor skall tillställas avdelningarna med det snaraste.

L M Ericssons Svenska Försäljnings AB

Sammanträde den 4 september 1953

Orderingången under årets sju första månader har varit av ungefär samma storleksordning som föregående år, omtalade hr T Ericsson. Faktureringen har emellertid under denna tid varit större än under motsvarande tid föregående år och orderstocken har därför minskat. Minskningen hänför sig i betydande utsträckning till materialorder och sammanhänger med att företaget för närvarande kan verkställa leveranser med kortare leveranstider. Även orderstocken på anläggningsorder har emellertid minskat.

Orderingången under augusti månad var avsevärt mindre än föregående år. Nedgången sammanhänger nog till stor del med införandet av treveckorssemestern. Semestrarna har nog nämligen i ganska stor utsträckning förlagts till augusti månad och affärsverksamheten har därför på grund av den längre semestern blivit av mindre omfattning än tidigare år.

Industrien måste i ganska stor utsträckning ställa större rationaliseringsplaner på framtiden på grund av kreditsvårigheter. Försäljningsmotståndet är därför i dagens läge ganska betydande. Vad beträffar sådana statliga och kommunala investeringar som sjukhus och skolor är konkurrensen mycket hård och större hänsyn tas som regel till pris än till kvalitet.

Anläggningsavdelningen har emellertid i dagens läge ej sysselsättningsvårigheter och någon minskning av personalstyrkan planeras icke, omtalade hr T Ericsson. Vid sammanträdet framfördes också synpunkter på effekten av olika slag av reklam och andra åtgärder som kunde verka försäljningsfrämjande.

Vidareinformation

Informationen till de anställda om företagsnämndens arbete är otillräcklig. Ungefär så sammanfattade en av deltagarna vid företagsnämndsaftonen vid Huvudfabriken sin syn på nämndens svåraste problem. Ty vidareinformationen är säkerligen den svagaste länken i den informationskedja som nämndverksamheten är avsedd att vara. Frågan har senare diskuterats i flera olika sammanhang, varvid man varit överens om att vidareinformationen borde göras effektivare.

Hur är då informationen ordnad just nu? Enligt avtalet åligger det alla parter i företagsnämnden att medverka till vidareinformationen. Vid LM Ericsson sker detta på så sätt att de olika personalorganisationerna på sina sammanträden lämnar rapporter från senaste företagsnämndssammanträde. Företaget bidrager till vidareinformationen genom personaltidningen samt vid flera arbetsplatser dessutom genom särskilda meddelanden som distribueras till alla anställda.

Den talare som inledningsvis citerades avsåg väl emellertid i första hand att informationen till personalen om de i företagsnämnden diskuterade frågorna borde vara utförligare. Häremot kan man kanske invända att de, som vill ha mera utförliga redogörelser, har möjligheter att få dessa genom personalorganisationerna, vilka var för sig har tillgång till de fullständiga protokollen från sammanträdena. Det ligger nog också en fara i att göra referaten alltför detaljrika, då de därigenom lätt bli mindre överskådliga och mera svårlästa.

Vid koncernsammanträdet ansågs det bästa sättet att ordna vidareinformationen vara att omedelbart efter ett nämndssammanträde anslå eller dela ut ett referat av diskussionen vid sammanträdet eller att ordna med ett kort radioreferat. Det var emellertid en gemensam uppfattning att en stor del av personalen inte alls tar del av den tillgängliga informationen, vilket måste tolkas såsom ett påfallande ointresse för det arbete till gemensamt bästa, som utföres i företagsnämnderna.

Det är därför möjligt att några större resultat icke kan uppnås, vilka informationsmetoder man än använder, förrän man lyckats skapa en mera allmän förståelse för och uppskattning av det samsarbetsinstrument som företagsnämnderna är. Det är också möjligt att en intensivare information om vad nämnden är och gör kan vara den bästa metoden att skapa sådant ökat intresse. Men det torde också ligga i personalorganisationernas skön att på andra vägar söka öka uppslutningen kring nämndarbetet.

Denna viktiga fråga torde vara värd all uppmärksamhet i fortsättningen.